

Włóknarz i ŁKS kontra Spójnia i AZS Koszalin

W ekstraklasie koszykarek kolejna seria spotkań o mistrzowskie punkty. Pod koszami Łodzi i Pabianic wystąpią tym razem gdańska Spójnia i AZS Koszalin. Nie ukrywamy, że tym razem liczymy na przynajmniej jedno zwycięstwo koszykarek ŁKS, które nie powinny stracić szansy wzbogacenia swego skromnego konta punktowego, wygrywając z AZS Koszalin.

Atrakcyjnie zapowiadają się spotkania Spójni z Włóknierzem. Pabianiczanki ani myślą zwinąć tempa w marszu do mistrzostwa Polski. Tyle, że o tym samym myślały koszykarki poznajskie Olimpii. Po jednym obu tych zespołów dodaje wyjątkowych emocji tegorocznej rywalizacji w ekstraklasie pań.

Włóknarz wygrał przed tygodniem oba mecze, choć H. Langierowicz i jego dziewczęta nie miały nerwów, a i sił kosztowało spotkanie w Lublinie z tamtejszym Startem. Spójnia przegrała u siebie z Olimpią, ale poznanianki musiały sporo na to zwycięstwo zapracować. Pabianiczanki są faworytkami meczu z Spójnią, chociaż gdań-

ski zespół tradycyjnie już lepiej gra z Włóknierzem w Pabianicach aniżeli pod własnymi koszami. W ubiegłym roku Włóknarz wygrał w Gdańsku 97:57, a w Pabianicach tylko 92:84. Podobnie było w tym roku. Włóknarz zwyciężył Spójnię pod jej koszami 104:71, a u siebie wygrał tylko 92:84 remisując do przerwy 43:43.

Sieć Wrocław gra u siebie ze Stalą Brzeg, w Poznaniu Olimpia zmierzy się z Wisłą, Lech Poznań z Polonią Warszawa, a Czarni Szczecin ze Startem Lublin. W niedzielnych meczach Olimpia jest faworytem spotkania ze Stalą. Trudno natomiast przewidzieć wyniki meczów Sieć — Wisła, Lech — Start i Czarni — Polonia. (Przypominamy, że zaległy mecz Wisła — Włóknarz Pabianice odbędzie się 30 listopada w Krakowie).

W II lidze również atrakcyjnie pod łódzkimi koszami. Widzowie podejmują przy ul. Niciarnianej Start z Gdańska, a koszykarki Społem grają we własnej hali z Astorią Bydgoszcz. (wrb)

Andrzej Rudy w Monaco?

W RFN przebywał, jako komisarz UEFA pucharowego meczu Bayernu Monachium z Interem Mediolan, sekretarz generalny PZPN Zbigniew Kaliński. Generalny sędzia m. in. z sekretarzem generalnym Piłkarskiego Związku RFN Wilfriedem Gerhardem i dowiedział się, że z punktu widzenia federacji RFN, nie ma sprawy A. Rudygo. Nie zgłosił się żaden z klubów Bundesligi z wnioskiem o pozyskanie tego piłkarza. W. Gerhard przekazał informację, że polski zawodnik odwiedził szereg klubów w RFN, ale w żadnym nie przyjęto jego oferty. Stwierdził także, iż zainteresowanie naszymi piłkarzami jest obecnie w RFN małe, a tymi, którzy przybyli tam bez zgody PZPN — prawie żadne.

Z innych informacji będących w posiadaniu Z. Kalińskiego wynika,

że A. Rudy znajduje się w Monaco i wyraża chęć gry w tamtejszym klubie francuskiej ekstraklasy.

Nowy zarząd — stare problemy

Kolarstwu brakuje rowerów, gum, części zamiennych, wreszcie obuwia i niezbędnego stroju. Wiele do zrobienia jest także w sferze szkoleniowej oraz we współpracy między klubami. Mówiono o tym w czasie czwartkowego zebrania sprawozdawczo-wyborczego OZKOŁ. Wszystkie te problemy będą miały do rozwiązania członkowie nowych władz łódzkiego kolarstwa. Obowiązki prezesa powierzono D. Budzyńskiemu, wiceprezesa wybrano B. Plusę, a przewodniczącym komisji rewizyjnej został B. Rzepecki. W czasie zebrania najliczniejsi zawodników i klubów uhonorowano pucharami i dyplomami zdobywcami w rywalizacji ogólnopolskiej i okręgowej. Miłym wydarzeniem zebrania było wręczenie zasłużonemu dla łódzkiego i polskiego kolarstwa Jerzemu Bekowi kryształowego pucharu przez jego młodszego kolegów po fachu — L. Józefowicza, M. Jędrę i L. Fabiana, tak również powierzenie zaszczytu honorowego prezesa dotychczasowemu „sterownikowi” łódzkiego kolarstwa — Januszowi Królówi. Gratulujemy! (w-w)

Piłkarskie ostatki

Przed tygodniem zakończyła się rywalizacja rundy jesiennej ekstraklasy. Dziś i jutro piłkarze definitywnie już kończą sezon. Odbędzie się cztery rewanżowe mecze ćwierćfinałowe Pucharu Polski.

W sobotę, Ruch Chorzów podejmie Pogon Szczecin (pierwszy mecz zakończył się w Szczecinie remisem 3:3). W niedzielę Legia spotka się w Warszawie z Górnikami Zabrze (pierwszy mecz 3:2). Śląsk podejmie u siebie GKS Katowice („górnicy” wygrali u siebie w pierwszym meczu 3:1), a w Gdyni tamtejszy Bałtyk zmierzy się z Jagiellonią Białystok (po bezbramkowym remisie w pierwszym spotkaniu).

(w-w)

Akademicy z Częstochowy rywalami Wifamy

Meczem z AZS Częstochowa siatkarze Wifamy kończą pierwszą rundę rywalizacji w ekstraklasie. Po 8 spotkaniach mistrzowskich mają na swoim koncie 3 zwycięstwa, które być może nie zadowolą sympatyków łódzkiego zespołu, ale są jednak aktualnym wykładnikiem umiejętności drużyny. Trzeba stwierdzić, że w końcówce pierwszej rundy podopieczni Pawła Blomberga spisali się bardzo dobrze, czego wynikiem były: wyjazdowe zwycięstwo nad Legią i pokonanie na własnym boisku Resovii. Wifama stoczyła również w miarę wyrównaną walkę z mistrzem Polski Hutnikiem Kraków.

Jaką wartość przedstawia natomiast zespół AZS Częstochowa? Trzeba stwierdzić, że potrafi grać efektywną siatkówkę, szybko i przede wszystkim skuteczną. Nic więc dziwnego, że zespół zaliczany do czołowych rozgrywek ma na swoim koncie 5 zwycięstw. Czołowym zawodnikiem zespołu jest rozgrywający Stądniński, którego pozyskano swego czasu z Płomienia Sosnowiec. Tegorocznym nabytkiem jest Marszałek, były siatkarz Resovii. Nie tylko jednak na grę tych zawodników trzeba zwrócić uwagę. Jednym z najbardziej utalentowanych, młodych adeptów tej dyscy-

pliny sportu jest niezwykle skuteczny w ataku Stelmach. Wiele klubów pierwszoligowych chciałoby go mieć w swoim składzie, lecz on wybrał jednak zespół z Częstochowy.

Akademicy są dla Wifamy bardzo niedogodnym rywalem. Miejmy jednak nadzieję, że łodzianie potrafią odnieść zwycięstwo, zwłaszcza że rozgrywają ten mecz „w parze” na własnym parkiecie. Nie trzeba bowiem przypominać, że każdy z zespołów walczących w ekstraklasie za plan minimum przysłał sobie zajęcia szóstej miejscy, które gwarantuje pozostanie w lidze bez rozgrywania dodatkowych meczów barażowych systemem „play-off”. Wielu uważa, że łódzki zespół nie stać na osiągnięcie takiego celu. Nie bardziej zgrabnego. Trzeba walczyć do końca, bo przecież w sporcie każda szansa trzeba wykorzystać.

W drugiej lidze siatkarze bardzo interesujące mecze dwóch zespołów, które mają największe szanse na zlecenie się w ekstraklasie. Łódzki Start podejmie we własnej sali AZS Warszawa. Pierwszy mecz odbędzie się w niedzielę o godz. 13, zaś rewanż w poniedziałek o godz. 13. (szym.)

„Belchatów” — można wykorzystać szanse Uroczysta, wspólna sesja WRN w Piotrkowie i MRN w Belchatowie

W 14 bez mała lat od chwili rozpoczęcia pierwszych prac zrealizowane zostało największe polskie przedsięwzięcie energetyczne — „Belchatów”. Kopalnia węgla brunatnego i oparta na niej elektrownia osiągnęły pełną moc produkcyjną. Te 4320 megawatów stanowi dziś nie tylko konkretny zasób siły dla wszystkich dziedzin naszego życia. Z powyższymi danymi racji stały się one także symbolem wykorzystanej szansy, zaprzeczeniem powszechnego poczucia niepowodzenia. Bo przecież gdy od początku lat osiemdziesiątych kryzys dotknął nasz kraj z największą siłą, ta właśnie inwestycja potrafiła wyjść z niego obronna ręka. Obronił ją trzeźwy bilans możliwości i oczekiwań, a także ludzie — tacy jak: energetyk, budowlanin, wszystkich twórców dzisiejszego „Belchatowa”, którzy potrafili nie zniechęcać się, dzięki którym ludzi i przemysłu nie straszyc już od lat „20 stopień zasilania”. Belchatowski sukces sprawił, że gotowi są z taką samą wiarą i energią przystąpić do budowy drugiego etapu „Belchatowa” — odławy „Szczerców” i elektrowni „Belchatów II”.

Zakończona inwestycja jest również wielkim sukcesem politycznym i społecznym, gospodarczym, a także i moralnym. Wskazuje ona na wielkie możliwości i odwagę polskiego społeczeństwa. Jego najbardziej widoczne przejawy to 20 tys. nowych miejsc pracy, zbudowane niemal od podstaw 60-tysięczne już prawie miasto Belchatów z całą swą infrastrukturą.

Czas budowania, przynajmniej energetycznej części inwestycji, przechodził powoli do historii. Ale z całą pewnością znajdzie tam swoje ważne miejsce, utwierdzone płynącymi z „Belchatowa” megawatami. O tej historii i o jej twórcach, także jednak i o przyszłości „Belchatowa” mówiono wczoraj szeroko podczas wspólnych uroczystości w Piotrkowie. Włodzkiej Rasy Narodowej i Belchatowskiej Miejskiej Rady Narodowej, która odbyła się w Belchatowie, w której uczestniczyli przedstawiciele wszystkich instytucji i organizacji, resortów i przedsiębiorstw związanych z powstaniem „Belchatowa”, z jego rolą w organizmie polskiej gospodarki, politycznej i administracyjnej władzy woj. piotrkowskiego. Obecny był członek Rady Państwa Kazimierz Secomski i wicepremier Ireneusz Sekula.

W swym wystąpieniu podczas uroczystości podsumowując gospodarcze i moralne znaczenie „Belchatowa” dla kraju i społeczeństwa stwierdził on m. in., że choć wskaźnik zużycia energii jest wskaźnikiem poziomu życia społeczeństwa, to jednak wskaźnik energochłonności mówi o poziomie i kondycji gospodarki. Równoległe w dwóch kierunkach — budowania opłacalnego przemysłu energetycznego i energooszczędności innych gałęzi przemysłu muszą iść wszystkie działy.

Podczas uroczystości liczna grupa twórców „Belchatowa” uhonorowano wysokimi odznaczeniami

„Życie” to...

...tytuł audycji Rozgłośni Polskiego Radia w Łodzi, która zostanie nadana w sobotę, w godz. 16.30—17.15 na fal 68.51 MHz. Co jest najważniejsze w życiu? Czy istnieje recepta na udane życie? Pod numerem 78-82-81 psychoterapeuta czeka na telefon już od godz. 16.

KROTKA WYPADKOW

GODZ. 1.30. Ul. Pabianicka. Krzysztof S. kierując fioletem 126 w nie ustalonych okolicznościach uderzył w słup ogrodzeniowy doznając wstrząśnienia mózgu. Świadczenie tego wypadku przesłał na zgłoszenie się do WRD WUSW w Łodzi, ul. Władysław Bytomskiej 50, tel. 57-16-62.

GODZ. 13.45. Ul. Zachodnia — ul. Lutomska. Bożena Z. lat 16 wbiegła na jezdnię i wpadła pod nysę. Piesza doznała ogólnego połamania.

GODZ. 16.30. Ul. Kilińskiego. Edward P. kierując mercedesem uderzył w tramwaj linii 5/2. Przerwa w ruchu tramwajowym trwała 20 minut.

GODZ. 17.50. Zgierz, ul. 1. Maja. Kazimierz L. kierując autobusem MPK potrafił na przejściu dla pieszych doznać urazu głowy.

Dnia 23 listopada 1988 roku po długiej i ciężkiej chorobie zmarł w wieku 67 lat, kochany Mąż, Tatusi i Dziadziuś

S. + P.

HENRYK WEDZIAK

Pozostają w smutku

ZONA, SYNOWIE, SYNOWE I WNUCZKA.

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu w Rudzie Pabianickiej z kościoła parafialnego przy ulicy Farnej w dniu 28 listopada 1988 roku (poniedziałek) o godz. 13.30.

państwowymi i resortowymi. Np. Szczepan Kowalczyk, Tadeusz Krawczyk, Andrzej Meissner, Adam Michalski, Gerard Pawelec, Antoni Pyrek, Jerzy Topolski otrzymali tytuły „Zasłużony energetyk PRL”, a Zenon Śniadecki odznaczony został Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. (m-ak)

Rozmowy i spotkania premiera w Austrii

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1) Kolarna wizyta prezydentowi Republiki Austrii Kurtowi Waldheimowi, który podjął polskich gości śniadaniem. Uczestniczył w nim kanclerz związków.

Mieczysław F. Rakowski złożył również wizytę burmistrzowi miasta i szefowi Kraju Związkowego Wiedeń Helmutowi Zilkowi i wpiął się do „złotej księgi” miasta Wiednia.

Po południu prezes Rady Ministrów PRL wygłosił odczyt w austriackim Towarzystwie Polityki

25 BM. I sekretarz KC PZPR Wojciech Jaruzelski przyjął grupę działaczy rolniczych spółdzielni produkcyjnych, delegatów na X Zjazd tej organizacji, którego obrady rozpoczęły się w najbliższą niedzielę w Warszawie. Spółdzielcy poinformowali Wojciecha Jaruzelskiego o dotychczasowym dorobku tej organizacji oraz o jej trudnościach, a także o podejmowanych działaniach mających na celu zapewnienie rolniczym spółdzielniom produkcyjnym trwałych perspektyw rozwojowych.

25 BM. Przewodniczący R.d. Państwa Wojciech Jaruzelski przyjął przewodniczącego Izby Deputowa-

nych Republiki Grecji pana Jeana Alevrasa. Przedmiotem rozmowy była problematyka wszechstronnego rozwoju stosunków polsko-greckich, w tym doskonalenia form współpracy między parlamentami obu krajów.

POD PRZEWODNICTWEM Tadeusza W. Myliczaka odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Kongresowej SD której zadaniem jest opracowanie projektów dokumentów na zbliżający się XIV Kongres Stronnictwa. Przewodniczący poszczególnych zespołów przedstawili główne tezy przygotowywanych dokumentów, a następnie odpowiadali na pytania zebranych.

ZRÓDŁA DOBRZE poinformowały, potwierdziły ścisłość przekazanych wcześniej informacji, iż irlandzkie towarzystwo lotnicze „AIR Lingus” nielegalnie przekazało Iranowi części zamienne dla amerykańskich wojskowych samolotów transportowych C-130, wartości setek milionów dolarów.

RITA SUESSMUTH, przedstawicielka CDU, sprawująca w rządzie federalnym funkcję ministra ds. młodzieży, rodziny, kobiet i zdrowia, w piątek zdecydowała większością głosów została wybrana przewodniczącą Bundestagu.

W CZWARTEK minister sprawiedliwości RPA Kobię Coetsee zapowiedział, że Nelson Mandela nie wróci już do więzienia po zakończeniu leczenia lecz zostanie umieszczony w szpitalu i wygodnym miejscu. „Gdzie będzie mógł stać, spotykać się ze swą rodziną. 70-letni Mandela, symbol walki z segregacją rasową w RPA, jest więziony od 28 lat.

AUSTRALIA i Stany Zjednoczone przedłużyły na dalsze 10 lat porozumienie w sprawie dzierżawy przez USA dwóch baz wojskowych, rozmieszczonych na terytorium Australii. W ramach tych Amerykanie za instalowały urządzenia służące do obserwacji satelitalnej Ziemi. Oznajmił o tym premier Australii, Robert Hawke w czasie posiedzenia parlamentu. (Opr. zg)

Arafat przybędzie do ONZ?

W piątek Organizacja Wyzwolenia Palestyny przedłożyła w konsulacie USA w Tunisie (tu mieści się siedziba kierownictwa OWP) paszport Jassera Arafata wraz z podaniem o wizę amerykańską dla niego. Przewodniczący OWP zamierza udać się do Nowego Jorku, aby 1 grudnia wygłosił przemówienie przed Zgromadzeniem Ogólnym ONZ w ramach debaty nad problemem bliskowschodnim.

Rzecznik Departamentu Stanu, pytany o to wcześniej, nie udzielił jasnej odpowiedzi, czy władze amerykańskie przyznają wizę Arafatowi. Zgodnie z porozumieniem z roku 1947 o goszczeniu na swym

terytorium siedziby ONZ, Stany Zjednoczone są zobowiązane do wyrażenia zgody na przyjazd do Nowego Jorku osobistości reprezentujących organizacje lub państwa, których nie uznają.

Współtwórca sukcesów Fiata dymisjonowany

Wiadomością dnia we Włoszech stała się ogłoszona 25 bm. dymisja jednego ze współtwórców ostatnich sukcesów Fiata, określonego także mianem „ojca” samochodów Uno Thema i najnowszego modelu Tipo, 57-letniego

dyrektora zarządzającego sektorem Fiat-Auto, inżyniera Vittorio Ghidella. Był również członkiem Rady Nadzorczej i Komitetu Wykonawczego całej grupy Fiata.

Przyczyną tej dymisji skomentował sam prezes grupy Giovanni Agnelli w specjalnym komunikacie: nastąpiła ona wskutek różnic zdań dotyczących strategii, jaką Fiat ma zamiar przyjąć w związku ze zbliżającą się integracją zachodnioeuropejskiego Wspólnego Rynku w 1992 r.

RFN Udana transplantacja płuc

W piątek zachodniemieckie źródła medyczne poinformowały, że 30 października w klinice uniwersyteckiej w Hanowerze przeprowadzono pierwszą w tym kraju udaną operację transplantacji płuc.

Pacjent, 39-letni Brytyjczyk od 10 lat „mieszka” na stałe w RFN, czuje się dobrze i w czwartek opuścił klinikę.

Od 1983 r. na świecie przeprowadzono około 30 operacji transplantacji płuc.

Nadal opóźnienia pociągów międzynarodowych

Zgodnie z kalendarzem, znów jesień. Tylko na południu i południowym wschodzie kraju 25 bm. wystąpiły niewielkie opady śniegu i śniegu z deszczem. Transport drogowy przebiegał bez zakłóceń, podobnie przewozy kolejowe, ale tylko w relacjach krajowych. Nadal bowiem występują znaczne opóźnienia pociągów międzynarodowych jadących do Polski przez Czechosłowację, przejściem granicznym Petrovice — Zebrydovice.

W piątek ekspres pasażerski „Silesia” z Pragi do Warszawy dojechał z opóźnieniem wynoszącym 106 min. „Szopen” z Wiednia do Warszawy przyjechał o 123 min. po terminie, zaś ekspres „Varsovia” i „Batory” — z Budapesztu do Gdyni oraz Warszawy opóźniły się o 1,5 godz.

Ruch kolejowy wrócił do normy: wszystkie drogi publiczne są przejezdne. Jedynie w górskich rejonach kraju trzeba było skorzystać ze 190 pługów odśnieżających oraz 630 samochodów i ciągników do zwalczania gołolędy. Kierowcy muszą jednak jeździć ostrożnie, bo marznąca mżawka powoduje gołolędy i inne niespodzianki.

Zima nie ustąpiła w Karkono-

Powódź w Tajlandii

Ponad 200 ofiar śmiertelnych to tragiczny bilans najgroźniejszej od 38 lat powodzi w Tajlandii.

W południowej części kraju woda zalała wiele miast, wiosek i osiedli. Tysiące ludzi zostały pozabawione dachu nad głową. Ogromne są straty materialne. Zniszczeniu uległy plantacje ryżu i drzew kaurukowych na obszarze około 200 tys. ha.

Z ZIELONEGO RYNKU

Słotna pogoda, panująca wczoraj rano, dostarczyła zarówno klientom jak i dostawców. Kto więc, mimo siąpiącego deszczu wybrał się o godz. 8 na „Górniki”, mógł zrobić zakupy wprawdzie bez tłoku, ale też i bez większego wyboru. Reporter „DL”, tonąc miejscami po kostki w błocie, wynotował następujące ceny:

Za kilogram marchwi żądano 60—70 zł, a sama ilość cebuli kosztowała 70—80 zł, buraków 50—60 zł, ziemniaków 40 zł, kapusty 50—60 zł, pietruszki 150—200 zł, pomidorów 400—500 zł, czosnku 1000 zł, kiszki — kapusty 200 zł, a kiszonych ogórków — 300 zł. Kto miał ochotę na ogórki zielone, musiał wypłacić z portfela 2200 zł za kilogram. Za główkę (nieładnej) salaty żądano 70 zł.

W bardzo dużym wyborze były wczoraj jabłka, kosztujące w granicach 100—250 zł za kg. Najdroższe jakie spotkaliśmy, odmiany „Lobo” ceniono na 300 zł za kg, przy minimalnym zainteresowaniu kupujących. Zdrowia jaja, za mendel których trzeba było płacić 650—700 zł.

Pora zacząć myśleć o świętach. Na razie robią to głównie sprzedawcy — zauważyliśmy wczoraj mak, kosztuje 3000 zł za kg oraz suszone śliwki i gruszkę po 1400 zł za kilogram. W prywatnych kioskach w centrum miasta te same artykuły kosztują tyle samo.

Przetargi w zawieszeniu

Sprzedaż nowych, nieco uszkodzonych samochodów po cenie kilkakrotnie przewyższającej oficjalną — to były słynne, wielokrotnie krytykowane (nie tylko przez „DL”) przetargi, organizowane przez PP „Polmozbyt”. Świadomie użyliśmy słowa „były”, bowiem — jak poinformował nas mgr inż. Ryszard Cmel, zastępca dyrektora ds. technicznych — łódzki „Polmozbyt” (obejmujący swoim działaniem także województwa piotrkowskie, sieradzkie i skierniewickie) postanowił zawiesić do końca roku te formy sprzedaży. Celowość jej ewentualnego wznowienia w roku przyszłym zostanie rozpatrzona pod koniec grudnia.

Jak się dowiedzieliśmy, jedną z przyczyn obecnej rezygnacji z przetargów jest fakt, że zostały one opanowane przez grupę ludzi, wykupujących podczas każdego z nich większość oferowanych pojazdów.

(bar)

Z sondaży CBOS

2/3 respondentów Centrum Badań Opinii Społecznej (66,5 proc.) w odpowiedzi na pytanie: „Czy uważa się pan(i) za osobę biedną?” — zaprzeczyło, 27,4 proc. — odpowiedziało, że „tak”.

Mają oni zazwyczaj gorsze warunki mieszkaniowe. Np. mieszkanie wyposażone w łazienkę z wanną lub prysznicem posiada 56 proc. ankietowanych zaliczających siebie do ludzi biednych.

Czy uważa się pan(i) za osobę biedną?

zaś 5,3 proc. nie miało w tej sprawie sformułowanej opinii.

Ludzie zaliczający siebie do biednych to — jak wynika z sondażu — przede wszystkim emeryci i renciści oraz robotnicy niewykwalifikowani. Są to zazwyczaj osoby w starszym wieku, o wykształceniu co najwyżej podstawowym, lub zasadniczym zawodowym, mieszkający głównie w dużych miastach i wsi.

podczas gdy wśród respondentów odznaczających się od ubóstwa — 77,9 proc. Telewizor kolorowy posiada 11,3 proc. ankietowanych pierwszej grupy i 32 proc. respondentów nie utożsamiających się z ubóstwem. Pralkę „automatyczną” — 20,2 proc. ankietowanych, którzy przyznają się do biedy i 45,4 proc. respondentów, którzy za biednych się nie uważają.

Miesięczny budżet przeszedł

połowy gospodarstw domowych ludzi biednych (54,6 proc.) wystarcza — w ich ocenie — jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Gdyby dochody te wzrosły o połowę, to 55,9 proc. respondentów tej grupy przeznaczyłoby je na żywność i ubranie, a tylko 1,8 proc. — na wypoczynek i rozrywkę.

Zwraca uwagę fakt, że wiele osób mimo trudnych warunków materialnych nie zalicza siebie samych do biednych. Są to najczęściej ludzie w podeszłym wieku, nie mający większych potrzeb, wymagających zaspokojenia, a posiadający wprawdzie skromne, ale własne źródła utrzymania w postaci renty bądź emerytury. W grupie respondentów o najniższym standardzie materialnym mierzonym dochodem przypadającym miesięcznie na jedną osobę, warunkami mieszkaniowymi i posiadaniem dóbr trwałego użytku — 28,5 proc. ankietowanych — raczej 8,5 proc. — zdecydowanie — nie uważało się za biednych. Przypuszczalnie przyznawanie się do biedy godziłoby w ich poczucie godności osobistej.

Prawdy i mity o włókiennictwie

„Perspektywy i warunki rozwoju przemysłu włókienniczego w Polsce” były głównym tematem wczorajszej sesji Zgromadzenia Ogólnego i Rady Oddziału PON w Łodzi. Jak podkreślił prof. dr Jan Michalski — przewodniczący Oddziału PAN, wstępna ekspertyza przedstawiona przez prof. dr Janusza Szoslandę — przewodniczącego Komisji Włókiennictwa Oddziału PAN w Łodzi powinna rozpocząć dyskusję prowadzącą do opracowania strategii rozwoju włókiennictwa.

Jak podkreślano, nie można rozpatrywać problemów włókiennictwa w oderwaniu od innych przemysłów, czy w ogóle modelu gospodarczego kraju, ale że takowy jak dotąd nie istnieje, przeto w

efekcie wszystko zależy od siły przebiega poszczególnych „lobbów” włókiennictwa tymczasem jest to dziedziną, która przy niewielkiej pomocy państwa, nie zawsze finansowej, mogłaby doprowadzić do poprawy sytuacji rynkowej i w znacznym stopniu przysparzać dewiz. Roczny eksport tego przemysłu sięga 560 mln dol. i 590 mln rubli, podczas gdy elektroniki 60 mln dol. Włókiennictwo przez 40 lat nie kupiło żadnej licencji, a jego wyroby mimo to są konkurencyjne na zagranicznych rynkach. W znacznym stopniu przetwarza ono surowce, jest mało energochłonne, ma wysokie wskaźniki ekonomiczne, szybko zwraca zainwestowane środki, może się samofinansować — to tylko nie-

kóre argumenty przemawiające za jego rozwijaniem. Mówiono także o mitach, które narosły wokół przemysłu lekkiego. Spotyka się poglądy, że wobec braku własnych surowców należałoby ograniczyć jego rozwój. Tymczasem — jak dowodzą — największe w świecie potencjały tekstylne — Japonia czy Korea Płd. — to także kraje nie dysponujące w zasadzie własną bazą materiałową.

Warto dodać, że szeroka dyskusja i uwagi członków Oddziału Łódzkiego PAN mają posłużyć jako materiał na specjalne posiedzenie Rady Narodowej m. Łodzi poświęcone perspektywom włókiennictwa.

E. Ł.

Zwrócił 3000 dolarów

Jak posłać, gdy znajdziemy portfel z... 3000 dolarów bez dokumentów? — samo życie przyniosło w tym tygodniu we Wrocławiu odpowiedź na to pytanie. Cztery tajwańskich turystów chciało poznać Wrocław nocy. Sprowadzono taksówkę po godzinnej przejażdżce turyści wrócili do hotelu. Tu okazało się, że w samochodzie zostawili portfel z 3 tys. dolarów. Po 20 minutach do hotelu przyszedł taksówkarz — Tadeusz Kwieciński — z dużym portfelem w ręku. Nic dziwnego, że Tajwańczycy zaprosili wrocławskiego taksówkarza na uroczystą kolację w hotelu „Panorama”.

W ŻURNALU... w życiu

Kobieta znów stała się kobietą. Ma nogi, ramiona, talie i biust. Ba, nie tylko je ma, ale i eksponuje. Spalwa zasygnalizowana w modzie ze dwa sezony wstecz, dziś została zaakceptowana tak przez kreatorów jak ulicę. I — o paradokse — tę kobiecość pokazuje się m.in. w stylu wyznaczającym z fascynacją modę męską.

Ten motyw przewijał się w czasie jesienno-wiosennych pokazów kreatorów w Paryżu kiedy to prezentowano tendencje na wiosnę — lato '89. O szczegółach innym razem. Najpierw zaś o tzw. linii. Prawdziwa kobieta, taka co to nie ukrywa faktu posiadania bioder, talii, biustu — ma jednak mniejsze niż dotąd ramiona — akcentuje talię, pokazuje także nogi.

Co do nóg — to A. Skórska z „Telimeny”, oglądająca jesienne pokazy kreatorów twierdzi, że o długość trwania ciągłej walki. Latem tego roku zwycięzca było kolano — tj. długość odcinka wzdłuż nogi. Tak też będzie dalej choć funkcjonuje też długość dołu ławki. Ta tendencja wiąże się z tendencją do zwycięstw spodni. Spodnie szerokie — długie a także krótkie. Kreatorzy pokazują je

zaczawszy od szortów przez bermudy bryczesy, spodnie-spodnie nawet piosonki oraz długie i szerokie — dołem jeszcze bardziej niż w tym roku.

Tym oto sposobem spodnie wyparły spodnie. Krótka waska spódniczka stała się po prostu zbyt oczywista. Stąd ciagle poszukiwania. Wśród nich wybór padł na lata trzydzieste — trochę pięćdziesiąte i sześćdziesiąte. W tym ostatnim stylu mieszczą się np. b. se. se. dzianinowe sukieneczki proponowane przez niemiecką projektantkę szalen — zafrapowaną angielszczyzną — Dorotheę Bis. Stylizacja dotyczy także fryzur — na lata pięćdziesiąte — sześćdziesiąte. Stąd małe głowy albo kokich (na wierzchołku) stąd makijaż jasny mocno wytuszowane rzęsy, czerwone usta.

Kobieta wyrafinowana

Obok lat pięćdziesiątych — sześćdziesiątych i trzydziestych ze stylem a la Greta Garbo (marnary, długie spodnie, białe bluzki z podstawionym kołnierzem krawaty, bluzki i swetry wpuszczone w spodnie, talia z szerokim pasem, podwieszona — z wąskim) trzecia fascynacja także już obecna i zapowiadana na rok przyszły jest Wschód i styl meksykański.

Z niego wywodzi się ciepłe kolory — nasycone barwy żarzących się płomieni i słońca — ciepłe żółcie, oranże, ugry, a o oczywiste czerwieni. Angelo Tarlacci pokazał np. połączenie stylu lat trzydziestych — draperie asymetryczne, motanie — z tkaninami inspirowanymi folklorem Wschodu. Te trzy fascynacje pociągają za sobą trudne — dla nas — wymagania. Szlachetne tkaniny, wymagające koloru, skromne dodatki. Trudność nie tylko dla producentów, ale w ogóle dla wszystkich. Bo ta moda wymaga pomysłowości a całości — od stóp do głów. Nie przypadkowo, bo będzie dysonans. Np. bardzo modne będą sztuczne kwiaty Chryste! Już je widzę przy kołach!

AGNIESZKA OSTAPOWICZ

KOMENTARZE FAKTY CIEKAWOSTKI

Nigdy nie dowiemy się jak było naprawdę, ale faktem jest, że w 1977 roku doszło w Pakistanie do puczu, w wyniku którego obalono premiera Ali Bhutto. Na czele junty stał generał Zia. Wkrótce potem obwołal się prezydentem, ale zdawał sobie sprawę z jednego — Bhutto żywy, nadal popularny, stanowi zagrożenie dla jego władzy.

W tym miejscu zaczynają się znaki zapowiedzi — czy Bhutto był rzeczywiście winien politycznemu morderstwu, czy zarzuty sfabrykowane? Odbił się proces i wyrok zapadł zgodnie z wolą gen. Zia — kara śmierci. Skazany apeluje, opinia publiczna na całym świecie głęboko poruszona, plyną prośby i apele o wybitnych

osobistości. Daremnie — w 1979 r. wyrok wykonano przez powieszenie.

I wtedy właśnie na widowni pojawia się córka byłego premiera, wówczas 24-letnia Benazir. Jej młodość upłynęła w Anglii, gdzie studiowała. Była też ożdobą arystokratycznych przyjęć i zabaw. Każdy chętnie widział u siebie piękną i

Nz.: Benazir Bhutto z portretem ojca w tle.

bajecznie bogatą córkę premiera Pakistanu, na dodatek w pełni zeuropoizowaną, starannie wykształconą. Na wieść o tragedii ojca rzuciła wszystko i wyjechała w rodzinny kraj, przyłączając się do walczących o uratowanie życia Ali Bhutto. Po egzekucji rzuciła się w wir walki

politycznej, tworząc, jako swą bazę, Pakistańską Partię Ludową.

Dzięki niespożytej wręcz energii, dzięki umiejętności zyskiwania sobie sympatii, wreszcie dzięki dużym zasobom „pieniężnym” popularność jej rosła i gen. Zia zaczął sobie zdawać sprawę, że nie wolno mu jej ignorować. Także z USA, skąd do Pakistanu płynęły rocznie miliard dolarów tylko w ramach pomocy wojskowej, zaczęły dochodzić sygnały ostrzegające prezydenta Zia przed zlikwidowaniem „problemu Benazir” w sposób brutalny. Musiał ją uznać jako poważnego przeciwnika politycznego.

Plotka głosi, że Zia dowiedział się o ciąży Benazir (we wrześniu ubiegłego roku posłubiała potoma bogatej dynastii przemysłowej) i wyznaczył datę wyborów parlamentarnych na 22 listopada br., licząc na to, że poród, tuż przed tą datą, uniemożliwi jej udział w kampanii wyborczej. Zia przeliczył się podwójnie — Benazir urodziła dziecko znacznie wcześniej, a on sam 17 sierpnia br. zginął w katastrofie samolotowej.

Tak więc nie dożył chwili, kiedy ogłoszono wyniki wyborów — jego partia, Muzułmański Sojusz Demokratyczny, zdobyła w liczącym 237 miejsc parlamentem, tylko 54 mandaty, podczas gdy Pakistańska Partia Ludowa, której przewodził Benazir, 92. Wszystko obecnie wskazuje, że Ishaq Khan, polityk pełniący obowiązki prezydenta, notabene pupil gen. Zia, zmuszony będzie powołać zwyciężkę Benazir Bhutto misję utworzenia rządu, co byłoby ogromną sensacją — na czele gabinetu, w państwie muzułmańskim, stałaby kobieta, istota, według islamu, ma być w domu, z dala od spraw społecznych.

Benazir Bhutto nie marnuje czasu. Odbywa rozmowy z przywódcami mniejszych ugrupowań politycznych i z niezależnymi postaciami (jest ich aż 27), nakłania do poparcia jej w parlamencie, ale jednocześnie nie zapomina o roli armii. Spotyka się z generałami, zapewnia o swej determinacji popierania dalszego zaangażowania się Pakistanu w wojnę afgańska i zapowiada zacieśnienie sojuszu z USA. Kroki te powinny dać jej pole manewru do realizacji planów innego pokierowania sprawami Pakistanu w sferze wewnętrznej. Chodzi przede wszystkim o zamierzenie z drogi islamizacji kraju, co zamierzał prezydent Zia oraz o obronę praw kobiet i mniejszości narodowych.

Te plany polityczne przyjęto na świecie dość żywiołowo, co nie znaczy jednogłośnie. W Iranie i Arabii Saudyjskiej, gdzie proces podporządkowania całego państwa prawom islamowi doprowadzono do szczytu, z nie ukrywaną wrogością obserwują bieg wydarzeń w Pakistanie. Przywódcy religijni w tych państwach nie chcą mieć do czynienia z kobietą i to tak, która zapowiada ograniczenie roli religii w codziennym życiu.

Trudno powiedzieć dziś jak się zakończy to wtrącenie kobiety w politykę. Czy Benazir Bhutto pójdzie w ślady pani Gandhi czy Banderanaika? Czy na politycznym firmamencie Azji jej gwiazda zaśnie pełnym blaskiem? Zdecyduje o tym Ishaq Khan, formalnie prezydent, faktycznie wykonawca woli generalicy pakistańskiej. To ona wskaże palcem nowego premiera.

Z dalekiej Azji przeniesione się na nasze polskie półkole. Ta nadal trwa oczekiwanie na „okazyjny ślub” oraz, w mniejszym stopniu, na „pojedynkę” Młodowicz — Wałęsa za-

powiedziany na najbliższą środę. Nikt na pewno nie potrafi powiedzieć czy do niego dojdzie, ale rzecz całą rozwija się interesująco, gdyż doszły akcenty humorystyczne, a tych nigdy za dużo. Postural się o to nikt inny tylko mistrz Andrzej Wajda, twórca wielu znakomitych filmów. Nie jest to być może humor zamierzony, ale ważny jest efekt.

Okazy do uśmiechu dostarczyło mi słuchanie w „Wolnej Europie” listu rezysera do Lecha Wałęsy. I co ja słyszę? O toż pan Wajda zobowiązuje się „obstać” studio telewizyjne swoją ekipą, ta sama, która przed laty zrealizowała „Człowieka z żelaza”, bo inaczej polska TV może dotkliwie skrzywdzić pana Lecha. Dalej Andrzej Wajda radzi Wałęsie, aby adwokat, specjalista od praw autorskich, dopilnował jak będzie spożytkowany nakreślony materiał. Wszystkich rad nie spamiętałem — było ich znacznie więcej. List kończy się „mocnym uścisłkiem dłoni”.

Czyż to nie piękne? Już widzę, oczyma duszy, jak do studia TV, skąd mają transmitować (przypominam — na żywo) debatę Młodowicz — Wałęsa, wkrocza silna grupa pod wezwaniem „Człowiek z żelaza”, weszła za plecami dyskutantów duży zegar (to jedna z rad listu pana Wajdy), ustawia swoją kamerę, uruchamia zegar, jak na meczu bokserkim... Jedziemy! W tych warunkach Lech Wałęsa może czuć się bezpiecznie. Ładnie to wszystko, kompleksowo, fachowo pomyślane. Tylko dlaczego Andrzej Wajda, który w swym długim i pełnym sukcesów życiu tworzyłem nigdy nie nakreślił komedii upart się zrobić i właśnie teraz? Radzę zachować pomysł na inną, stosowniejszą okazję.

HENRYK WALENDA

Nowa skala ocen

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

Proponuje się rozszerzenie skali ocen. Obecnie obowiązujące stopnie to: 2, 3, 4 i 5. Zamierza się wprowadzić stopień pośredni między dwójką i trójką określany jako ocena „mierna”. Wynika to stąd, iż w praktyce szkolnej bardzo często uczeń nie zasługuje na pełną trójkę, jest to „słaba trójka” z jednym czy nawet z dwoma minusami. Na świadectwie musi być stopień pełny — a więc trójka. Wprowadzenie oceny określającej poziom mierny, dawałoby pełniejszy i bardziej prawdziwy obraz wiedzy ucznia.

Z drugiej strony, są uczniowie, których wiedza i uzdolnienia daleko wybiegają poza program szkolny. Ocena piątkowa nie odzwier-

ciedla ich osiągnięć i poziomu. Legitymują się zwycięstwami w konkursach i olimpiadach. Dla tych proponuje się wprowadzenie oceny „celująca”. Ponadto myśli się o tym, by mogli oni korzystać z indywidualnego toku nauki, uzyskiwania promocji do klasy wyższej w toku roku szkolnego itp.

Myśli się także o zmianach w systemie promowania. Są tutaj dwie propozycje. Pierwsza z nich widzi możliwość promowania ucznia do klasy następnej, gdy otrzymał ze wszystkich przedmiotów oceny przynajmniej mierne. Druga mówi, iż w szkole podstawowej uczeń może być promowany, gdy otrzymał najwyższe dwie oceny mierne, a w szkole ponadpodstawowej, najwyższą jedną ocenę mierną.

Michał Walczak pisze z Paryża specjalnie dla „DL”

Przez prawie miesiąc w Paryżu nie funkcjonowała poczta. To był tu temat nr 1 — narzekali oczywiście. W wielkim mieście, gdzie tysiące przedsiębiorstw i instytucji opiera swe funkcjonowanie na sprawnym, szybkim przepływie rozliczeń finansowych (czeki), zamówień, faktur i innych dokumentów, to była prawdziwa klęska. Nic dziwnego, że paryskie ulice były widownią manifestacji antystrajkowych paryskich przedsiębiorców. Sześć francuskiego patronatu — Perigot mówił wręcz, że strajk pocztowców to sabotaż gospodarczy. Dla każdego mieszkańca Paryża był to okres kłopotów — do dziś trwa „odrabianie” pocztowych zaległości. Ja na przykład dopiero teraz znajduję w swojej skrzynce przesyłki z października...! Skończył się strajk pocztowy, rozpoczęły się strajki kolejarzy, pracowników transportu miejskiego i zakładu ubezpieczeń społecznych. Ta uciążliwość społeczna strajków to jedna strona medalu — druga to charakter tych akcji i ich przyczyny. Pracownikom służb publicznych nie chodziło tylko o podwyżki płac — domagali się gruntownej zmiany ich warunków pracy i płacy, ich statusów zawodowych, które — to trzeba przyznać — są anachroniczne. Pochochą w znacznej części sprzed 40 i więcej lat. Nie ma w nich np. jasno określonych, dostosowanych do dzisiejszych realiów systemów awansu zawodowego. Część konfliktów wy-

rykańskiej. „Le Point” domaga się lepszej, bardziej rygorystycznej kontroli takiego importu zza oceanu. Co ciekawe, w ostatnim sondażu przeprowadzonym przez konserwatywny „Le Figaro” aż 67 proc. Francuzów uważa, że w telewizji za dużo jest programów amerykańskiego pochodzenia. Rezultaty swoich badań nad programami telewizyjnymi „Le Point” zatytułował krótko i dobitnie: „Telemasakra”.

Widocznie powroty słynnych gwiazd filmowych na teatralną scenę są w modzie. Oto właśnie Paryż przeżywa taką kolejną sensację: Michèle Morgan, która nie oglądała na ekranie słynnej aktorki — po latach zdecydowała się na rolę w amerykańskiej sztuce „Pewna kobieta bez historii” w Teatrze Champs Elysee. Michèle Morgan gra rolę wdowy, która odczekała dorosłymi dziećmi i wnuczkami, decyduje się na ponowny związek z mężczyzną. Opowieść więc jakby nieoryginalna — jednakże sukces jest pełny: bilety wykupione, frekwencja zapewniona, recenzje bardzo, bardzo ciepłe, serdeczne, zachęcające. To nie jeden przykład owoych — na teatralnej deskach — powrotów. Oto Alain Delon oświadczył, że zamierza zagrać w teatrze — wziąć udział w ewym — jak sformułował — „bezpośrednim kontakcie z widzem, którego mu brakowało”. „Dwukrotnie — powiedział —

Pomiędzy władzą a opozycją

(DOKOŃCZENIE ZE STR. 1)

cienu innych uczestników rozmów przy „okrągłym stole”. Jeśli tak by się stało, to wielu uznałoby, że jesteśmy po stronie rządu, po stronie władzy. A my jesteśmy gdzieś pośrodku: ani po stronie władzy, ani po stronie opozycji. Zwykle się uważa, że są dwie siły: władza i opozycja. Są trzy. My jesteśmy ta trzecia.

Ponieważ sprawa dotyczy utworzenia innych związków zawodowych to chyba właśnie my, związkowcy, powinniśmy rozmawiać z tymi, którzy te związki chcą tworzyć.

— O czym jeszcze chce pan rozmawiać z Wałęsą?

— O sytuacji i perspektywach ludzi pracy.

— Do czego chce pan przekonać Wałęsę?

— Że trzeba niezaprzeczalnie od tego, co nas dzieli, iść do przodu. Uważam, że temat „Solidarności” należy zastąpić tematem: związki zawodowe, których celem jest, aby ludziom żyło się godnie i dobrze pracować.

— Ma pan nadzieję, że przekona pan Lecha Wałęsę do swojej koncepcji związków zawodowych?

— Nie mam takiej nadziei, ale jestem zdania, że każde zbliżenie krok po kroku, jest dobre.

— Jak daleko posunęli się przygotowania do waszego spotkania?

— W ogóle nie ma takich przygotowań.

— Czy wobec tego termin 30 listopada jest traktowany poważnie?

— Oczywiście. Nie ma potrzeby specjalnych przygotowań. Pan Wałęsa wie, co ma powiedzieć i ja też wiem, co mam mówić. Nie wykluczam naszego wcześniejszego spotkania, żebyśmy sobie powiedzieli o co chodzi, ale nie mogę się zgodzić na żadne komisie mediacyjne, bo o czym one mają ga-

dać. Rozmowa ma być transmitowana na żywo. Pokażmy zatem, co mamy do powiedzenia i zaproponowania.

— Czy zna pan Wałęsę osobiście?

— Nie. Kiedyś pan Wałęsa orbitował w okolicach władzy, ja pracowałem przy obsłudze czwartego piętra w hucie Lenina.

— Był pan członkiem „Solidarności”?

— Tak.

— Jak pan przyjął wiadomość o rozwiązaniu Stoczni Gdańskiej?

— Decyzję mogę zrozumieć, ale jako działacz związkowy jestem zmartwiony. Aktual-

nie opracowujemy związkowe propozycje zabezpieczenia życiowych interesów pracowników likwidowanych i reorganizowanych zakładów pracy.

— Czy uważa pan, że grozi nam bezrobocie?

— Nie. Uważam, że miejsce pracy powinno być „na styk”. Praca musi być trudno dostępną, bo u nas nie ma szacunku do pracy. Ten szacunek powinien się odrodzić na nowo. Pracownik musi mieć świadomość, że jego los zależy od kondycji zakładu pracy.

Związki zawodowe będą się zdecydowanie przeciwstawiać bezrobociu. Racjonalizacja zatrudnienia nie może doprowadzić do utworzenia armii bezrobotnych. Przecież brakuje ludzi w handlu, usługach, przemyśle terenowym, którego tak bezmyślnie porzucaliśmy się w latach siedemdziesiątych. Bez-

robocie — nie, przesunięcia do innej pracy — tak, wysokie zarobki — tak.

— Mówi się, że to pan był człowiekiem, który przyczynił się do upadku rządu Mes-

sniera. Jak pan ocenia posunięcia rządu Rakowskiego?

— Tak, to OPZZ zgłosił wotum nieufności wobec poprzedniego rządu, a posłowie związkowi potrafili to przeprowadzić w Sejmie.

Jeśli chodzi o rząd premiera Rakowskiego, to może on liczyć na pewien okres „karencji” kiedy będziemy uważnie obserwować i oceniać jego poczynania. Zapewne nasze współdziałanie nie będzie ustane różni. Na przykład już teraz mamy inną koncepcję w sprawie działania tzw. komisji cenowo-dochodowej. Decyzje które uznajemy za niekorzystne dla ludzi pracy, spotykają się z naszą ostrą reakcją.

Muszę jednak powiedzieć, że ten rząd przyjął za swoje proponowane przez nas priorytetowe cele: wyżywienie, budownictwo mieszkaniowe i ochronę zdrowia wraz z ochroną środowiska naturalnego.

— Czego oczekuje pan po III Zgromadzeniu OPZZ?

— Mobilizacji związków zawodowych wokół realizacji celów będących dla ludzi pracy najważniejszymi: wyżywienia, budownictwa, zdrowia.

— Z radia BBC dowiedziałem się, że lubi pan służbowo podróżować pociągami. Co pan lubi w życiu prywatnym?

— Swojego psa.

— Czy potrafi pan to uzasadnić?

— Mój pies nigdy nie zadaje mi pytań: Panie Miodowicz, co pan sądzi o...?

— Gdzie pan jest na stałe zameldowany: jeszcze w Krakowie, czy już w Warszawie?

— W Warszawie, ale z Krakowem jestem bardzo silnie związany.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmowa i fot.: JERZY WITASZCZYK

• MIESIĄC BEZ POCZTY • TELEMASAKRA • MICHELE MORGAN DELOŃ I BELMONDO — W TEATRZE • PARYSKI SUKCES KIEŚLOWSKIEGO

nika także po prostu z braku dostatecznej, zrozumiałej informacji na temat przyszłości poszczególnych zawodów. To są te aspekty francuskich strajków, które mają zapewne wydzźwięk szerszy — ponadfrancuski. A rząd? Premier Michel Rocard oświadczył, że nie stać państwa na uwzględnienie wszystkich postulatów, na zrealizowanie zrozumiałych żądań wielu grup zawodowych. Z tym — powiedział premier — trzeba poczekać co najmniej do wiosny 1990 roku.

We Francji telewizja na cenzurowanym. Tygodnik „Le Point” obliczył i poinformował czytelników: w ciągu tygodnia na sześciu francuskich kanałach telewizyjnych obejrzeliby: 670 bajek, 15 gwałtów, 1300 bójek, strzelanin i wybuchów, 27 scen torturowania, 90 porwań i 20 scen perwersyj erotycznej. To wszystko w ciągu siedmiu dni. A w tej statystyce nie uwzględniono jeszcze zwycięstw filmów porno, jakie wyświetla — wprawdzie zawsze po północy i kilka razy w tygodniu — program — tzw. Kanał Plus. „Le Point” cytuję dwie opinie o telewizji, jakże charakterystyczne, żeby nie powiedzieć szokujące: wyższy rangą policjant. „Wieczorem, kiedy wracam do domu najczęściej nie oglądam telewizji — to zbyt podobne do mojej pracy”. Plecioletnia dziewczynka: „W telewizji to jest o tym, jak mamiusia zabija swoje małe dziecko, pakuje w torbę i wyrzuca na śmietnik...”. Redakcja jest jedyną w swoim rodzaju: zło rozpoczęło się od prywatyzacji sieci telewizyjnych, poszła za jak największą oglądalnością (przepraszam za to fałszywe słowo), czyli w konsekwencji za dochodami z reklam spowodowała wprowadzenie pozycji obciążonych na masową niewybredność widza. Pół biedy — pisze tygodnik — gdy oglądamy do dorosłych — ale jak wskazują statystyki — dzieci i młodzież to najwrażliwszą widownię tej parady gwałtu na francuskich ekranach telewizyjnych. Zdecydowana większość filmów obfitych w takie sceny jest produkcją ame-

z olbrzymią uwagą oglądał Jean Paul Belmondo w sztuce „Kean” na deskach Teatru Marigny. Bardzo, bardzo interesujące...”

A Belmondo? Już przygotowuje nową rolę teatralną, tym razem będzie to Cyrano de Bergerac. To oczywiście nie przeszkadza słynnym wymienionym tu aktorom w kontynuowaniu z powodzeniem kariery filmowej. Na ekranach paryskich kin wchodzi właśnie nowy film Belmondo pt. „Dziennik podróży” — pewnego rozpierzchłego dziecka — w którym słynny aktor jak zwykle przeżywa najrozmaitsze przygody w różnych bardzo atrakcyjnych zresztą stronach świata. Jednakże coś się przecież i u niego zmienia. „Kończąc z tymi wszystkimi wyczynami na planie koniec skoków, wędrówek po dachach i tego rodzaju popisów. Aktor dodał pół żartem: „Teraz kiedy zostałem dziadkiem, to po prostu nie wypada...”.

Skoro jesteśmy przy sprawach kina trzeba powiedzieć o wielkim sukcesie Krzysztofa Kieślowskiego we Francji. Cztery jego filmy: „Amator”, „Przyprędek”, „Bez końca” i „Krótki film o zabijaniu” grane są obecnie w kinach całego kraju. W Paryżu „Krótki film o zabijaniu” znajduje się na afiszu pięciu dużych sal, grany jest także na Polach Elizejskich, a to już też się liczy. Ten obraz ma do kilkunastu dni nie słabnące powodzenie. Nagroda w Cannes robi swoje — a do zainteresowania Kieślowskim przyczyniły się niewątpliwie niesłychanie pochlebne recenzje jakie nasz reżyser zebrał po festiwalowej projekcji. Teraz jest jeszcze lepiej. Paryska prasa nie szczędzi komplementów. „Liberation” publikuje na swej pierwszej kolumnie zdjęcie polskiego reżysera opatrzone podpisem: „Kieślowski” — czyli nowe kontyenty kina”. Krytyk „Liberation” stwierdza że sztuka prezentowana przez polskiego reżysera, jego sposób postrzegania i zapisywania na taśmie filmowej codzienności wart jest bliźszego poznania przez twórców francuskiej kinematografii. Więc — rzeczywiście sukces!

Fot.: A. WACH

Andrzej Grun

Pisarz ten znany jest w Polsce z czterech książek: „Jakie długie dzieciństwo” (1966), „Letnisko” (1970), „Podróż do przyjaciela z lat dziecińczych” (1986) i „Wielka kula” (Nasza Księgarnia, 1984). To Andrzej Bitow. Jest on również autorem powieści-labiryntu „Dom Puszkina” i właśnie z racji tego dzieła uważany jest przez zachodnią krytykę — i nie tylko — za najwybitniejszego pisarza radzieckiego spośród żyjących.

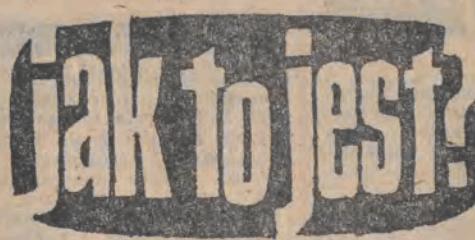
Książkę Bitow pisał 7 lat. Ukończył w 1972 roku. W 1978 r. wyszła ona drukiem na Zachodzie, no rosyjsku. W 1987 r. zaczął ją drukować w odcinkach „Nowy Mir”. Przetłumaczono już ją na angielski i włoski. Dobrze jest w dzisiejszych czasach śledzić daty powstania i druku niektórych dzieł literackich. „Dom Puszkina” przyrównywany jest do „Uliksa” Joyce’a. Sam autor tak o nim mówi: „Prawdziwym bohaterem książki jest Petersburg, najbardziej zachodnie miasto Rosji i jego najslawniejsi synowie — Puszkina, Gogol, Lermontow i Dostojewski”.

Nie o książkach Andrzeja Bitowa chcę jednak pisać, aczkolwiek „Domu Puszkina” ciekaw jestem bardzo. Nie wiem, czy jest on w najbliższych planach jakiegoś naszego wydawnictwa, ale chyba kiedyś wyjdzie. Chce natomiast przytoczyć pewną jego wypowiedź, która uderzyła mnie swoją okrutnością, pełną tragicznej ironii prawdą. Oto ona: „KULTURA zachodnia zawsze sobie wyobrażała, Irlandie widzieliśmy dziełki Joyce’owi, Francję poprzez książki Stendhala, Świat Remarque’a, świat Hemingway’a — to wszystko było owocem pracy naszej wyobraźni. Pić calwadosa w hiszpańskim barze — coś za rozkosz, gdy człowiek to sobie wyobrażał. A potem piliem go naprawdę i to było obrzydliwe: rzeczywistość wszystko burzy. Puszkina, pierwszy Rosjanin, któremu nie pozwolono wyjechać za granicę (to car powiedział: nie) cudownie opisał hiszpańską rzekę Guadalquivir. W 1977 roku ujrzałem ją na własne oczy i to było zupełnie coś innego. Była piękniejsza (i bardziej hiszpańska) u Puszkina”.

Pomnie tu problem izolacji, ograniczenia swobody i wolności, niemożność uduśnienia tam, gdzie się chce, kiedy się chce i z kim się chce. Pomnie to. Zatrzymam się nad kwestią wyobraźni i sobie czegoś tam, poprzez coś czy kogoś. To czasami niezwykle dokuczliwa, bolesna, uciążliwa sprawa. Andrzej Bitow skarży się, że jemu nie smakował prawdziwy calwados w prawdziwym, hiszpańskim barze...

Mnie do dziś boli dusza i wstyd mi, bo

nie smakował mi absynt na Montmartrze. Trunek który pijało setki artystów — różnego talentu i narodowości, którym upiła się malarz przepięknych aktów, cudownych kobiecych szyi i podniecających bioder —

Amedeo Modigliani: czym zalewał się do szczytnie genialny karzeł, skazywany na potępienie jeszcze za życia, portrecista i przyjaciel smutnych dziewczek, Toulouse-Lautrec: co pijał wreszcie złośliwy Degas, co chłabił egzotykiem erotomani i symbolista Gauguin — mnie nie smakował! Rozpacza i żal.

Opowiem inną historię. Jeszcze w gimnazjum dostałem od kogoś wydany na Zachodzie kolorowa, błyszcząca reprodukcja obrazu Gauguina „Autoportret z żółtym krucyfiks”. To dość znany obraz — i zresztą jaki obraz tego malarza nie jest dziś zna-

ny? Kochałem tę pocztówkę i nie rozstałem się z nią, bo działała — w przedziwny sposób na moją wyobraźnię — twarz człowieka, która na niej była. Żółty krucyfiks nie interesował mnie wcale — fascynowała tylko twarz i podniecająca legenda życia, która się za nią kryła. Na pocztówkę lat 60. miała miejsce w Warszawie duża wystawa sztuki francuskiej, bodaj w Muzeum Narodowym. Zobaczyłem na niej ten swój ukończony „Autoportret”. Niewielka, podłużna, matowa, twarda, zdecyście kolor i... bezbrzeżny smutek rozczarowania... Gdzieś ta wspaniała szlachetność barwy, gdzie fascynująca twarz?...

Podobna przykreść spotkała mnie potem jeszcze z van Goghem, Rembrandtem, z paroma innymi malarzami. Zawierzyłem reprodukcji, opisowi, cudzej fascynacji i wszystkim potem okazało się nie takie.

Wiele lat temu pojechałem do Londynu, znając go z opisu bliskiej mi naocznie osoby, a urzeczonej bez reszty miastem, jego atmosferą, brzydko-biekną architekturą, ludźmi — i cóż? — nie się nie zgodzało. Musiałem sam — sobie odkrywać własny Londyn jakże daleki od tamtego i niepodobny. Może tak się dzieje wtedy, kiedy za wiele oczekujemy? Może rzeczywistość odziera nas z naszych o niej wyobrażeń dlatego, że za bardzo kochamy lub nienawidzimy jej, poprzez miłość czy nienawiść innych? A może przydarza się nam oglądać ową rzeczywistość nie tego właśnie dnia, nie o tej porze roku, nie w tym nastroju, nie z tym kimś, z kim by należało? Ktoś to wie?

Ale nie zawsze tak się dzieje. Nim zobaczyłem Kornwalię, znalazłem ją z obrazów Piotra Potworowskiego, znakomitego malarza, który po wielu latach pobytu w Anglii wrócił do Polski i uczył malarstwa w gdańskiej sopońskiej szkole; był moim profesorem. Kornwalię rzeczywistość była tą samą Kornwalią z płócien Potworowskiego. Pamiętam, że doznałem wtedy wielkiej ulgi. W Paryżu, co prawda na linii absyntu ponosiłem tragiczną klęskę, ale za to sprawdziła mi się w pełni Głowa Cukru — Sracé Cocu — biała, dziwna w swej formie bazylika na szczywie wzgórz Montmartre. Była właśnie taka, jak na tych kilku obrazach, które lubiłem i jaka zapamiętałem z opisu Blaise Cendrarsa...

DOM

(dalsze lata)

scenariusz dialogi:
J. JANICKI
A. MULARCZYK

DROGA NA SKRÓTY (18)

JOLA: — On się nie dowie. On nie... Za to ja się dowiedziałam...

KRZYSIO: — Gdzie Extra-Mocny?

JOLA: — Jeszcze wczoraj wyleciał do Londynu.

KRZYSIO: — Ubił się w spódnie i koszułę.

Widzi przez szybę drzwi, jak Jola wciąga pod ręcznikiem kostium kąpielowy.

KRZYSIO: — Wściekłością uderza w szybę szafki, za którą są trofea z rajdów. Zalamany, rusza ku wejściu.

Za drzwiami wejściowymi stoi listonosz.

KRZYSIO: — Słyszysz, schodzi na schodach willi, skręca w boczną uliczkę. Jakis mały chłopiec idzie naprzeciw kopiąc brzęczącą puszką. Krzysiof z wściekłością kopie tę puszkę pod przejeżdżający samochód.

Jola w kostiumie staje w oknie.

Ewa leży na korytarzu szpitala. Obok niej przesuwają się białe fartuchy, przechodzą odwiedzający z siatkami wiktuałów.

U jej wezglowia stoi Krzysiof. Trzyma w ręku bukiet kwiatów.

EWA (uśmiecha się bladej): — Dziękuję maty... Ale tu nie ma gdzie.

KRZYSIO (stara się być wesoły): — Ty jesteś moją jedyną dziewczyną (poprawia poduszkę). — Złatwimy lepsze miejsce.

EWA: — Jest jak jest...

KRZYSIO: — Dostępną w głębi korytarza Andrzeja, stoi zajęty rozmową z lekarzem.

Kiedy Andrzej odwraca się od lekarza, widzi stojącego obok Krzysiof. Patrzy na niego chmurnie, bierze go na bok.

ANDRZEJ: — Przypnij się: wzięłeś w kwietniu od jakiegoś doktora 10 tysięcy za złatwienie talonu na lata?

KRZYSIO: — O czym ty teraz mówisz? (wskazuje w głąb korytarza na łóżko matki). — Może byś zalał mi miejsce na sali!

ANDRZEJ (przez zaciśnięte zęby): — Przecież to ty wszystko wszystkim zalał: talony, miejsca w domu Matysiaków? (Krzysio chce odejść, ale Andrzej chwytą go za rękę). — Tyle rzeczy ci darowałem, ale są granice! Masz oddać te pieniądze, ty hochsztaplerze!

Rusza ku Ewie. Krzysiof zatrzymuje go, patrzy na niego błagalnie.

KRZYSIO: — Tylko jej nie mów!

Odprowadza wzrokiem przesuwającego się korytarzem księdza.

Dzwoni telefon. Krzysiof podnosi się z tapczanu. Trzyma słuchawkę przy uchu.

JOLA (off): — Halo... Halo... Krzysio, Krzysiof, wiem, że tam jesteś. Powiedz tylko, że to wszystko było nieprawdą (pauza). — Wiem, że tam jesteś...

KRZYSIO (zmieniając głos): — Przepraszam, ale brata nie ma.

Odkłada słuchawkę.

Osuch wyjmując z półki Sergiusza Kazanowicza książki i układa je w paczkę.

OSUCH: — Słyszałem, że u tych Matysiaków to się nawet żenia między sobą...

SERGIUSZ: — Chcesz mnie pan zniechęcić?

Sergiusz stoi pochylony nad inną paczką książek.

SERGIUSZ: — To do docenta Pociągły.

Osuch schodzi schodami z paczką książek. Widzi Jolę pukającą do drzwi Talarowej.

OSUCH: — Tam nikogo nie ma. Pani Talarowa w szpitalu.

Jola z pochyloną głową schodzi w dół.

LIDKA: — Jedni kładą pod poduszkę kasztany, inni miedź.

LESZEK: — Daj żyć, Lidka... Jak długo można żyć nadziejami?

KRZYSIO: — Póki się da!

Stoją we troje w wąnce korytarza szpitalnego: pała się już lampy. chore w szlafroch przesuwają się jak zjawy.

LESZEK patrzy na zegarek.

LIDKA: — Ja dziś zostanę przy niej na noc.

KRZYSIO: — Wiem... to już tak źle?

LESZEK: — Słuchaj, nigdy nie nie wiadomo... (do Lidki) — A ten chłopak naszego szpitalnego Rak. Dawali mu dwa tygodnie życia, ale Szewczyk zawiążył go w zeszyt roku do Harris'a...

KRZYSIO (wpatrzony w twarz Leszka): — I co? No, mów!

LESZEK: — W wojsku jest!

Lidka potakująco kiwa głową.

LIDKA (jakby do siebie): — Harris jest w Białymstoku.

W ŁÓDZKIEJ PRASIE PISANO

50 LAT TEMU

W związku z sytuacją w Niemczech, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone postanowiły otworzyć swoje granice dla Żydów pragnących wyemigrować z III Rzeszy. Mogą też oni wyjechać do Holandii, Francji i krajów Ameryki Południowej.

W Warszawie odbyły się pierwsze po wyborach — posiedzenia Sejmu i Senatu. Marszałkiem Sejmu wybrany został prof. Wacław Makowski, a Senatu — Bogusław Miedziński.

Wojska polskie, zgodnie z ustaleniami między rządami Polski i Czechosłowacji, objęły Jaworzynę, rejon Czadcy, Spiszu i Orawy. Podczas akcji doszło do utarczki między oddziałami polskimi a czechosłowackimi, podczas których zginęło trzech polskich żołnierzy, a kilku zostało rannych.

25 LAT TEMU

Całym światem wstrząsnęła wiadomość o zamachu na prezydenta USA Johna Fitzgeralda Kennedy'ego. Podczas przejazdu odkrytym samochodem przez Dallas, prezydent został śmiertelnie trafiony z karabinu w głowę. Zabójcę prezydenta — Lee Oswald — aresztowanego przez policję, zastrzelił Jack Ruby, właściciel nocnego lokalu. W ceremonii pogrzebowej w Waszyngtonie uczestniczyły delegacje 60 państw; na czele delegacji polskiej stali wiceprzewodniczący Rady Państwa S. Kulczyński i wicepremier P. Jaroszewicz.

Do rafinerii w Płocku dotarła rurociągiem przyjaźni ropa pochodząca ze Związku Radzieckiego. Rozpoczęto wycinanie do eksploatacji poszczególnych odcińków zachodniej nitki rurociągu.

W Hollywood zmarł w wieku 69 lat Aldous Huxley. Przyczyną śmierci byłbytno pisańca była choroba nowotworowa.

Opac. (bar)

Telefon naszych marzeń

Nowy gadżet czy też pierwszy krok w kierunku telefonu przyszłości? Nad tym problemem zastanawiają się Japończycy, bo właśnie na tym rynku pojawiły się ostatnio aparaty od przeszło 20 lat stanowiące część arsenału opowiadania science-fiction: telefony-televizory. Pozwalają one interlokutorom widzieć się wzajemnie. Ich producentami jest 5 firm: Sony, Mitsu-

shi, Matsushita, NEC i Sanyo. Możliwość sprzedaży szacują oni na 200 tys. w tym roku i ok. 2 mln — do roku 1992. Koszt aparatu — 53—57 tys. jenów.

Aparat wyposażony jest w małą kamerę i ekran. Podczas rozmowy jeśli jeden z rozmówców chce przesłać swój obraz interlokutorowi, przyciska guzik i wówczas, przez 10 sekund, transmitowany

jest obraz. Automatycznie jednak jest przerywana wtedy rozmowa. Wada tego aparatu jest to, że obraz jest stabilny i czarno-biały. Producenci zastanawiają się, dla kogo właściwie może być przeznaczony taki „TV-phone”? Wydaje się, że może on być przydatny np. dla rodziców oddalonych od dzieci, aby mogli obejrzeć swe pociechy, dla handlowców, którzy w ten sposób już w rozmowie telefonicznej mogą lepiej zaprezentować swoje towary, dla dyrektorów przedsiębiorstw zarządzających na odległość filiami. Wydaje się, że szacunki koncernów nie są nierealne...

Japonia jest par excellence społeczeństwem komunikacyjnym. Wszelkie nowinki są tam szybko upowszechniane: telefoniczne odpowiedzi, telefaxy itp. tu właśnie przymagły się najszybciej. A proponowany aparat z pewnością szybko zostanie także ulepszony. W miarę postępu techniki i rozwoju produkcji spadnie też jego cena i wtedy, jak sądzą producenci, szerokie rynki staną przed nim otworem. Tak więc nie zniechęcają się tym, że pierwsze prototypowe aparaty nie wywołały entuzjazmu. Z nieco lepszym przyjęciem spotkał się telefon z ruchomym obrazem i w kolorze. Setki egzemplarzy zostały szybko sprzedane. Aby jednak aparat taki u powszechnieć się, jego cena musi być zdecydowanie niższa niż obecnie (6 mln jenów). Handlowcy oceniają, że nastąpi to już w 1993 roku.

Każdy włos w inną stronę

Mają swoje kłopoty ludzie tysi. Włosy jednak mogą także być przyczyną nie lada zmartwień. Choroba nazywa się „zespołem włosów nie do uczesania”. Na szczęście jest to dość rzadkie schorzenie. Od 1973 r., kiedy to po raz pierwszy opisano intrygujące zjawisko, na świecie zanotowano zaledwie kilka takich przypadków. Niepostrzeżenie włosy w żaden sposób nie można uczesać, każdy z nich skierowany jest w inną stronę. Specjaliści z Uniwersytetu de la Frontera w Chile twierdzą, że przyczyną choroby tkwi w kształcie włosów. Są one klinowate, a nie jak zazwyczaj płaskie lub cylindryczne. Dolegliwość ta po nocie czasami ustępuje w okresie pokwitania.

Leczniczy strzał

Wypadek to niezwykle. 22-letni nowojorczyk cierpił na niecodzienną chorobę. Młodzieniec ten mył się setki razy w ciągu doby, od samego świtu do późnej nocy. Dręczony obsesją wszechobecnego brudu mężczyzna włożył sobie pistolet do ust i wystrzelił. Kula utkwiła w lewym czołowym płacie mózgu — taką opinię wyraził doktor, który przeprowadził udaną operację usunięcia pocisku. Po długim okresie rekonwalescencji pacjenta zwolniono ze szpitala. Młody człowiek podjął pracę, zaczął studiować, obsesja minęła bez śladu.

Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym Łodzi czynna jest interesująca wystawa pt. „Archeologiczny rodowód dworu”. Jej celem jest ukazanie przemian, jakim ulegały obiekty obronne i obronno-„rezydencjonalne, a także życie codzienne i kultura materialna rycerstwa z obszaru Polski centralnej. Temat wystawy ilustrują zabytki z okresu od II połowy XIII wieku po przełom wieku XVII/XVIII. Należą do nich eksponaty związane z wojną (fragmenty uzbrojenia i opróżnienia), funkcjonowaniem kuchni, wyposażeniem siedzib mieszkalnych, systemem ogrzewczym, rzemiosłem. Prezentowane są także liczne ryciny, plany, fotografie, makietki obrazujące rozwój siedzib mieszkalnych od obronnych gród po koczownicze dwory klasycystyczne. Na wystawie zgromadzono 410 eksponatów ze zbiorów muzeów.

(dor.)

Na zdjęciu: Orlów nad Bzurą w połowie XV w. CAF — Andrzej Zbraniecki

Z coca-cola w silniku

„Niepotrzebna ropa, niekonieczne oleje — twierdzą naukowcy z Liverpoolu — wystarczy sięgnąć po nasz coca-cola, wlać go do silnika samochodu i można jechać”. Receptura jedyną otoczoną jest na razie ścisłą tajemnicą. Wiadomo tylko, że do sześciu puszek coli dodaje się ok. 100 mm cieczy nieznanej składu. Potem wszystko trzeba wymieszać z aptekarską dokładnością. Na tym oleju — bo podobno to już olej — silnik serijnego fforda cortiny, auta używanego do prób, pracuje miarowo. W pierwszym teście, bez żadnego trudu, przejechał ponad 300 kilometrów.

Jak to jednak zwykle bywa, tak i w tym wypadku przed wynalazcami piętrzą się trudności. Mimo licznych międzynarodowych podróży, przedstawiania wyników prób, przekonywania, że „KeeKole” (tak nazwano ten „olej”) smaruje nie gorzej niż oleje produkowane przez koncern Shell, nie udało się dotychczas doprowadzić do podpisania umowy z jakimkolwiek wytwórcą olejów. Dyrektorzy wielkich korporacji z uporem odsuwają propozycje współpracy, twierdząc, że ich zaintereso-

owania kierują się raczej ku silnikom pracującym bez smarowania, że w nich właśnie upatrują szansę dla swej produkcji w przyszłości.

Wobec tego wynalazcy zdecydowali zacząć produkcję na własną rękę i przyspieszyć próbę generalną. Przygotowali sporą ilość preparatu i postanowili przetestować go na Węgrzech. Ustalono, że na początku 6000 węgierskich wozów jeździć będzie z KeeKole, zamiast zwykłych olejów w silnikach. Połowa z nich to autobusy kursujące po Budapeszcie. Oszczędności, jakie umożliwił ten system smarowania, zaskoczyły fachowców. Okazało się wprawdzie, że olej w silniku trzeba wymienić co 30 tysięcy kilometrów, ale i tak zużycie olejów spadło prawie o połowę.

Teraz samochody te mają już setki tysięcy kilometrów na licznikach. Niektóre autobusy przekroczyły milion kilometrów, a silniki wciąż są w znakomitym stanie, lepszym — mówią specjaliści — niż gdyby używano zwykłych olejów.

PIOTR GÓRALCZYK

DROGA NA SKRÓTY (19)

Głowa Ewy na poduszce. Andrzej w koszuli siedzi na brzegu łóżka. Siostra odbiera termometr od Ewy. Łóżko Ewy na ogólnej sali, gdzie jest czternaście łóżek.

EWA: — Ostatnio boję się być sama.

ANDRZEJ (patrząc na siostrę): — Nie jesteś sama.

EWA kładzie dłoń na opalonej ręce męża. Patrzy na niego, jak patrzy ktoś z okna wagonu, kto odjeżdża na bardzo długo.

EWA (na wpół twierdząco, na wpół pytająco): — Pewnie z kim innym byłabyś szczęśliwa.

ANDRZEJ: — Ewa... Przecież kochał się (poprawia się). — Kochamy się!

EWA (lekki gest przeczenia, blady uśmiech): — To ja cię kochałam.

Tys się tylko pozwalał kochać.

ANDRZEJ (próbując obrócić to w żart): — Wiesz, żyć we dwoje to jak śpiewać w duecie. Ktoś musi sopranem, ktoś musi basem. Jeszcze damy niejedną występ.

EWA: — Nie trzeba... Nie trzeba mnie pocieszać... Tyle lat... Wiele przez ciebie wycierpiałam, ale gdybym miała żyć raz jeszcze, niczego w tym nie zmieniła.

ANDRZEJ: — Ja też (widzi gest przeczenia). — Naprawdę, Ewa.

EWA: — Mogę ci wierzyć?

Andrzej schyla się, całuje ją lekko w czoło.

EWA: — Tak się całuje dzieci na dobranoc (zatrzymuje jego rękę).

— Jestem potworną egoistką... Ale... ale chciałam, żeby ci było miło.

Ma łzy w oczach stara się opanować.

ANDRZEJ: — Ewa (widzi wchodzącą do sali Lidkę w białym fartuchu). — Bo poskarzę się Lidce.

Lidka przysuwa sobie stołek. Patrzy na Ewę.

LIDKA: — Pobędę z tobą do rana.

ANDRZEJ idzie korytarzem ku stojącemu we wnie korytarza szpitalnego Krzysztofowi. Krzysztof wysuwa się do przodu.

KRZYSIO: — Daj mi samochód!

ANDRZEJ: — Po co?

KRZYSIO: — Zawiozę ja do Harrisa. Jest w Białymstoku!

Andrzej kręci przecząco głową.

KRZYSIO: — Odmawiasz?!

ANDRZEJ: — To już nie pomożesz!

KRZYSIO (patrzy na Leszka): — Spytaj jego! Trzeba walczyć.

Wskazuje na przechodzącego lekarza dyżurnego. — Co ja tu czeka?

Wzrost nie ma mordercy. Brak podstawowych leków...

ESZEK: — Tak wszędzie Krzysiu...

KRZYSIO (wyciąga rękę po kluczyki): — Daj.. Wrócę jutro!

ANDRZEJ: — Jej miejsce byłoby już zajęte!

KRZYSIO (z goryczą): — Miejsce do rajów... Idzie siostra oddziałowa, zagarniając rozstawionymi dłońmi resztę odwiedzających.

SIOSTRA: — Proszę opuścić oddział!

Jest noc. Półmrok. Krzysztof skradka się na palcach w pokoju matki i ojca.

Andrzej niespokojnie przewraca się we śnie.

Krzysztof cicho stara się otworzyć szafę. Wydobywa jakieś ubranie.

matki. Bierze je pod pachę, wychodzi na palcach.

Andrzej z jękiem przewraca się na tapczanie.

Krzysztof wykręca numer telefonu. Czeki na sygnał. Mówi półgłosem.

KRZYSIO: — Jolka?

JOLA (off): — Zatelefonowałam...

KRZYSIO: — Hej..

JOLA (off): — Zadzwoń...!

KRZYSIO: — Potrzebuję pomocy, rozumiesz? Potrzebny samochód.

Muszę zawieźć matkę do Białegostoku, do Harrisa.

JOLA (off): — Kiedy?

KRZYSIO: — Teraz. Zaraz! Muszę ją zabrać ze szpitala. Rano tam trzeba być. Daj mi porsche twojego starego.

JOLA (off): — Nie mogę...

KRZYSIO: — Ty też odmawiasz!

JOLA: — Nie, ale w samochodzie ktoś przedziurawił wszystkie opony. Tak go kochała.

Krzysztof rzuca słuchawkę. Wyciąga ze świecznika nadpaloną świecę, chowa do kieszeni.

Ciche pojękiwanie. Noc kładzie się cieniem na łóżkach chorych na sali szpitalnej.

Ewa ma otwarte oczy.

Lidka, siedząca obok w fotelu śpi, zwieszona w niewygodnej pozycji.

Nikie światło latarni. Czyjeś ręce grzebią w zamku samochodowym.

Na masce fiata leży kupka odzieży, którą Krzysztof zabrał z domu.

Przed Dworcem Centralnym parking samochodowy. Krzysztof pali świecę, przytyska ją do zabezpieczenia wywietrznika. Odpada zatrask.

Krzysztof wkłada rękę, otwiera drzwi. Rozgląda się naokoło.

Wrzuca rzeczy do środka.

„Preselekcja”

Amniocenteza jest techniką badawczą ostatnich lat, która pozwala wykryć anomalie genetyczne płodu. W wysoko rozwiniętych krajach jest stosowana w ściśle określonych wypadkach. Nadzwyczajnym powodzeniem cieszy się natomiast w Indiach. Tylko w Bombaju działa 258 prywatnych ośrodków specjalistycznych i 16 klinik stanowych, w których amniocenteza jest powszechnie stosowana. Pozwala ona bowiem także ustalić płeć płodu.

W latach 1978—82 wykonano w Indiach 789 tysięcy amniocentez, które zakończyły się przerwaniem ciąży. Jak należało się spodziewać, płody były niemal wyłącznie płci żeńskiej. W Pearl Center w Bombaju wykonano w ciągu jego istnienia 400 tysięcy zabiegów przerwania ciąży, będących skutkiem przeprowadzonej wcześniej amniocentezy. Na 1000 ostatnich usunięto płodu, 799 było płci żeńskiej. W Women's Center w tym samym mieście w 1982 r. usunięto 8 tysięcy płodów. Tylko jeden był płci męskiej. Dane z innych klinik i ośrodków są identyczne.

Przyczyny powodzenia nowej metody „preselekcji” w Indiach są bowiem społeczne, nie medyczne. Podstawową jest postać, jaką trzeba będzie kiedyś dać córce. Jego wartość może się wahać od 5 tysięcy rupii do 150 tysięcy (czyli do 1500 dolarów) w zależności od statusu społecznego ojca. Posag powinien także zawierać urządzenia dla nowego gospodarstwa domowego, takie jak lodówka, telewizor, skuter czy nawet samochód. Niektórzy ojcowie wolą więc zapłacić wcześniej 500 rupii za badanie i przerwanie ciąży, niż tysiące po kilkunastu latach. Kobiety zgłaszające się do lekarzy ginekologów przyznają często, że robią to pod presją rodziny.

Warto przy tym wiedzieć, że Indie są jednym z czterech krajów świata, gdzie istnieje nadwyżka mężczyzn. Stosunek obu płci jest coraz bardziej niekorzystny dla kobiet. W 1901 r. na 1000 mężczyzn przypadła 972 kobiety, w 1981 r. — już tylko 935. Nie zmienia to przy tym liczby urodzin chłopców i dziewczyn — oczywiście do czasu stosowania na powszechną skalę amniocentezy. Indie od dawna prowadzi bowiem nie kontrolę urodzin, lecz kontrolę płci. Każdy rejon ma swoje własne „recepty” (np. podawanie przez smoczek dziecku nie chłaniemu wyciągu z jagód mandaryn, trującej rośliny, która zabija w ciągu trzech dni).

Aby jednak anatema nie spadła wyłącznie na ubogie Indie, trzeba przypomnieć, że w starożytnym Rzymie, matce współczesnego prawodawstwa, dzieciobójstwo było rzeczą zwyczajną i dopiero dekret Konstantyna z IV wieku zakazał tego.

200 jednostek stresu i... koniec!

Na podstawie badań, przeprowadzonych na kilkuset osobach, amerykańscy lekarze zestawili tablicę, dzięki której można zmierzyć stopień nasilenia stresu. I tak, nieprawidłowe przebiegi przez ulicę albo zaparkowanie samochodu kosztuje nas (wraz z zaplaceniem mandatu) ok. 11 jednostek stresu. Kłopoty

związane z przygotowaniami do dłuższej podróży — do 15 stopni. Procedura rozwodowa to już ponad 70 stopni, śmierć kogoś bliskiego — aż 100 jednostek. Granica życiowej wytrzymałości człowieka wynosi — według autorów tablicy — 200 stopni stresu.

WETERANI SZOS oryginalom

Gdy dany model firmuje jakaś firma, to niedopuszczalne jest, aby montowane w nim były elementy z innych typów. Szczególnie znaczenie absolutnej wierności oryginałowi mają pojazdy zabytkowe. Znaną fabrykę samochodów „Znanzy” swoje wyroby różnymi drobiazgami. Np. silniki w sportowych bugatti miały powierzchnie szlifowane w odpowiedni sposób. Do pokrywania ozdób używano chromu. Liczył się każdy detal. Kłopot zaczął się po upływie lat, gdy ubywało sprawnych pojazdów a te, które ocalały, nie miały wszystkiego jak trzeba.

Prawdziwy znawca dawnej motoryzacji od razu dostrzeże błąd w „uzbrojeniu” zabytkowego wozu. Niestety, nie we wszystkich wypadkach jest możliwe zdobycie oryginalnych części. Na Zachodzie istnieją warsztaty zajmujące się wytworzeniem takich rzeczy. Wielkie wytwórnie opon do dziś są w stanie przygotować ogumienie według dawnych receptur i wzorów. Wszystko to odpowiednio kosztuje, ale jest możliwe. Polski posiadacz motocykla też może z tego skorzystać, o ile ma odpowiedni zasób twardej waluty. W innym wypadku pozostaje mu tylko liczyć na szczęście.

Mimo to polskie kolekcje zawierają wiele wspaniałych „motoryzacyjnych dzieł”. Latami gromadzone, rzemieślniczo przygotowane naidrobiniejsze detale nie różnią się od oryginałów. Prawdziwy kolekcjoner nie spłami się założeniem do

swojego kilkudziesięcioletniego pojazdu współczesnego kierunkowskazu czy lusterka. Wielokrotnie byłem świadkiem okrzyków radości wydawanych przez ludzi napotykałych w jakiejś kupie smalcu poszukiwani latami drobiazgi.

Liczy się bowiem wszystko: charakterystyczny biegnący opon rodzaj żarówek w reflektorze, sposób napędzania wycieraczek i gatunek paska klinowego. Wielu kupuje nawet dla siebie stosowne stroje (dotyczy to np. posiadaczy wozów terenowych) elementy ozdobne jak parasole, torebki itp. W czasie konkursowych parad dziw bierze, gdzie ludzie wynajdują tylne rzeczy sprzed lat.

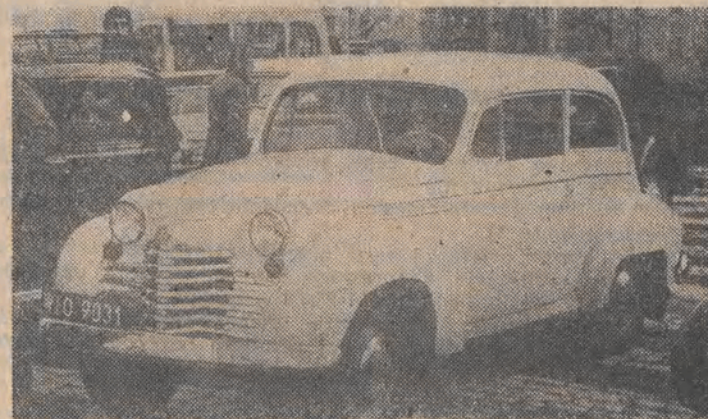
Niestety jest i druga strona tego medalu. Krają po świecie mnóstwo pojazdów liczących sobie dziesiątki lat, które niewiele ze swoimi przodkami o tej samej nazwie mają wspólnego. Rażą oko marnie dorobione części, niewłaściwe ozdoby itp. Dotyczy to w szczególności młodych pasjonatów, którym nie starcza cierpliwości do rzetelnego odtworzenia eksponatu.

Z każdym rokiem maleje liczba zabytkowych pojazdów. Głównie z powodów części i dokumentów. Dlatego z czasem większa uwaga trzeba będzie poświęcać hobbistom, od których przynajmniej u nas, zależy ilość i stan zabytkowych pojazdów.

RYSZARD PERCZAK

Zabytek czy już tylko pojazd użytkowy?

Fot.: R. PERCZAK

TURYSTYCZNA AGENCJA USŁUGOWA

ZAW. „TAU”

w Łodzi, ul. Próchnika 1, tel. 33-91-38

ZAPRASZA WSZYSTKICH CHĘTNYCH DO TURCJI

► samolot: Warszawa — Istambul — Warszawa. Cena: wyjazd 4-dniowy 132 USD plus 48.300 zł, wyjazd 5-dniowy 146 USD plus 49.300 zł.

Hotel „KENT” — zakwaterowanie.

Terminy: 7—10 stycznia 1989 r., 4—7 lutego 1989 r. — możliwość wyjazdu w innych terminach, począwszy od sylwestra.

Program: zwiedzanie miasta autokarem, pałac Topcaı, hipodrom.

W TURCJI ZIMA JEST CIEPŁO!

3241-k

DOM w Łodzi kupię w rozliczeniu może być komfortowe M-4 — 48 67-84.

DOM lub działkę budowlaną do 1500 m — kupię Rondo Titowa — okolice. Tel. 84-87-88.

57437 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

57433 g

SPÓŁKA KOMPUTEROWA

poszukuje
na terenie Łodzi

LOKALU BIUROWEGO
ok. 120 m kw.

lub 2×60 m kw. z telefonem.

Tel. 36-02-04 lub po godz. 18 81-30-84.

3072-k

Zespoły Polskich Producentów Filmowych

poszukują

KASJEREK GRUP,
ZDJĘCIOWYCH.

Informacje dotyczące warunków zatrudnienia udzielane będą codziennie pod numerami telefonów 36-25-01, 36-04-43 w godz. 10—15.

7408-kE

GH.OTYNE introligator-

ska kupię. 81-03-70

57809 g

SPRZEDAM pianino, wers-

salke poledynca, tel.

57-28-23

57794 g

GLAZURĘ sprzedam. —

74-00-43

57722 g

SUKNIE ślubna z tre-

nem sprzedam. 43-72-26

57724 g

SPRZEDAM overlock z

centralnym układem

smarowania. Tel. —

57-18-01.

63830 g

SPRZEDAM futro mire-

uski kożuch damski,

55-32-65 po 16

56895 g

„SONY 27” sprzedam. —

81-10-14

56709 g

ANTYKWARIAT Nauko-

wy w Łodzi, pl. Wol-

ności 10/11 tel. 33-40-20

kupuje i sprzedaje wy-

dawnictwa z różnych

dziedzin wiedzy — sta-

re książki, czasopisma,

sztetny sprzęt oraz

reprinty wernie podo-

biznu rzadkich druków.

5215 k

SEGMENT telewizor

czarno-biały używany

— sprzedam. 86-17-85

po 18

57619 g

SYPIALNIE (łóże) sprze-

dam. Tel. 51-16-07.

57618 g

SPÓŁKA zakupi kamerę

M-5 Panasonic. Tel.

36-80-87.

1952 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

57618 g

LOKALU na pracownię

krawiecką: Widzew

Andrzejów. Andropol

lub okolicę poszukuję

74-4-63

65926 g

POSZUKUJE lokalu na

Górnej około 50 m. —

84-09-71.

69124 g

PRACOWNI — do 30 m

Górna — poszukuję.

81-03-70

57808 g

M-2 (35 m) Chojny-Za-

torze zamienie na więk-

sze. Nowa kurtka z

nutrii — sprzedam. Tel.

36-59-51.

57986 g

MIEDZYWOJENNE 69 m

SDM zamienie na dwa

oddzielne. 48-26-42.

57815 g

MPŁODE małżeństwo po-

szukuje M-2. 87-84-06

po 16

57908 g

MIESZKANIA poszukuje.

37-45-08

57918 g

M-4 kwaterunkowe za-

mieście na M-2 i M-3.

tel. 86-72-75

59132 g

POSZUKUJE garażu na

Polesiu 86-72-75

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

57810 g

PODEJME, akwizycję tele-

fonem. 34-18-21.

57642 g

ZATRUDNIĘ malarzy, uc-

zniów. Pietrzak, Zgierz,

Zytina 11 po 16.

57601 g

SPAWACZ posiadający

spawarkę transformato-

rową prostowniczą, lo-

kal 15 m — oczekuje

propozycji. Demokracji-

czna 57 po 18.

57783 g

PRZEDSIĘBIORSTWO Za-

graniczne Textra-Ex —

zatrudni pilnie wykwa-

lifikowane szwaczki.

Gwarantujemy wysokie

zarobki. Zgłoszenia oso-

biste: Łódź, al. Mickie-

wicza 15a. 56383 g

ZATRUDNIĘ szwaczki —

szycie konfekcyjne spo-

dnal i kurtki. 57-73-40

godz. 17—20.

57923 g

ZŁECE wykonanie prac

drykierskich, złecze la-

kierowanie piecowe —

Warszawa, Chłódna 39/9.

tel. 24-73-82.

6922 k

KUŚNIERZA zatrudnię —

tel. 48-80-51.

65701 g

SZWACZY natychmiast —

przyjmę, warunki bar-

sobota

26 LISTOPADA

PROGRAM I

- 8.35 Program dnia
8.40 Kino najmłodszych: „Jorinda i Jorinell” — film fab.
9.55 Transmisja z otwarcia III Zgromadzenia OPZZ
11.00 DT — wiadomości
11.10 Stare, nowe, najnowsze
11.50 Wędrowni dalekie i bliskie — „Klejnoty Adriatyku”
12.35 Telewizyjny Teatr Prozy — H. Boguszevska — „Cate z życia Sabiny”
13.55 „Pieprz i wanilia — nieznan kraj”
14.45 Komedie — „Ewa chce spać”
16.30 Losowanie Dużego Lotka
16.40 Relacja z obrad III Zgromadzenia OPZZ
17.15 Teleexpress
17.30 „Wyznanie klakiera” — film dok.
18.30 Butik
19.00 Dobranoc: „Wielka podróż Bolka i Lolka”
19.10 Z kamerą wśród zwierząt
19.30 Dziennik
20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 „Wahadło” — film fab. prod. am.
21.45 Relacja z obrad III Zgromadzenia OPZZ
22.15 Tydzień w polityce
22.25 Telewizyjny przegląd sportowy
22.45 „Kanał — 5” — program satyryczno-rozrywkowy
23.30 DT — wiadomości
23.40 „Literatura i Eros” — „Thais” — film fab. prod. pol.

PROGRAM II

- 11.25 Trzy godziny z Telewizją Katowice
14.25 Telewizyjny koncert życzeń
14.55 Powitanie
15.00 „Monsun, który nie nadziedzi” (2) — film przyr.
15.35 Spektrum
15.50 Meandry architektury
16.10 Co to jest TV-Sat?
16.20 „Opowieść o myszoliwie” — film dok. prod. ang.
16.45 Beyond 2000 — Polska oczyma innych
17.00 „Legendy filmu” — Jeanne Moreau
18.00 Wiadomości (L)
18.30 Zespół Adwokacki — „Dyskretna”
19.05 „Interart '88” — rep.
19.30 Galeria „Dwójki” — M. Urban-Mieszkowska
20.00 Inauguracja sezonu w Filharmonii Narodowej
21.00 „Miss świata” — rep.
21.30 Panorama dnia
21.45 Wielkie filmy małego ekranu — „Piotr Wielki” (6) — serial prod. USA
22.30 Komentarz dnia

niedziela

27 LISTOPADA

PROGRAM I

- 7.15 Program dnia
7.20 Wszelchnia rodziny wiejskiej
7.45 Po gospodarsku
8.15 Tydzień
9.00 „Teleranek” oraz film — „Szwajcarscy Robinsonowie” (8)
10.30 DT — wiadomości oraz relacja z obrad III Zgromadzenia OPZZ
10.45 „Mordercy o 100 sztyletach” — film przyr. prod. RFN
11.30 Kraj za miastem
12.00 „Szaleństwa Maxa” — film prod. franc.
12.15 Teatr Młodego Widza — „Platy akt” (cz. II)
13.25 Telewizyjny koncert życzeń
14.10 Marek Sierocki zaprasza
14.35 „Morze” — program publ.
14.55 Relacja z obrad III Zgromadzenia OPZZ
15.15 „W kamienianym kręgu” — 17.15 Teleexpress
17.30 „Gdzie są taśmy z tamtych lat”
18.10 Relacja z obrad III Zgromadzenia OPZZ
18.40 Antena
19.00 Wieczorynka — „Wuzzle”
19.30 Dziennik
20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 „Królewskie sny” (4)
21.25 Sportowa niedziela
22.20 7 dni na świecie
22.30 Telewizyjny film dok. — „Premiera „Matki” Witkacego w Brukseli”

PROGRAM II

- 9.15 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
9.50 Film dla niesłyszących: „Królewskie sny” (4)
11.00 „Krótkofalowy” — wojsk. program dok.
11.30 Koncert życzeń (L)
11.55 Jutro, pojutrze, za tydzień
12.15 Powitanie
12.20 100 pytań do...
12.50 „Wokół górskich schronisk”
13.15 Kino familijne: „Podniebny dźwięk” (6)
13.40 „W Watykanie i Castelgandolfo” — film dok.
14.15 Podróż w czasie i przestrzeni — „Odyseja Cousteau” — Festiwal im. Jana Kiepury — Krywna '88
16.05 „Być tutaj” — gawęda prof. Wiktor Zina
16.20 „Kino — Oko”
17.15 Aktualności kulturalne
17.30 Blisko świata
19.00 Wywiady Ireny Dziedzic

- profesor Jerzy Adamski — wiceprzewodniczący Narodowej Rady Kultury
19.30 „Szanty '88” — relacja z Festiwalu Piosenki Żeglarskiej w Krakowie (L)
20.00 Studio sport: „Piłka w grze” — ćwierćfinały Pucharu Polski
20.55 Świadectwo czasów — Stefan Żółkiewski
21.30 Panorama dnia
21.45 „Serce gorzkiej krainy” (3) — serial prod. ang.
22.35 Komentarz dnia

poniedziałek

28 LISTOPADA

PROGRAM I

- 16.20 Program dnia — DT
16.25 Luz — program nastolatków
17.15 Teleexpress
17.40 Echa stadionów
18.30 Laboratorium
18.50 Dobranoc
19.00 10 minut
19.10 Telespotkania
19.30 Dziennik
20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 Teatr Telewizji — Aleksiej Kazancew „Zanim się przewróci srebrny sznur”
22.00 Spory — Polska Partia Socjalistyczna
22.30 „Szaleństwa Maxa” — film prod. franc.
22.45 DT — komentarze
23.05 Język niemiecki (6)

PROGRAM II

- 16.55 Język niemiecki (6)
17.25 Program dnia
17.30 Antena Dwójki na najbliższy tydzień
17.45 Ojczyzna polszczyzna
18.00 Wiadomości — dla niesłyszących (L)
18.30 Rytm '88 — Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzystwa
19.00 Tele-Trans
19.30 Wojciech Świąta — laureat Festiwalu Pianistyki Polskiej — Słupsk '88
20.00 Psalm codzienny Jonasza Kofy
20.30 Osądźmy sami
21.15 Rozmowy o cierpieniu
21.30 Panorama dnia
21.45 On — magazyn dla panów
21.55 Biografie: „Franz Kafka” — film prod. ang.
22.55 Komentarz dnia

wtorek

29 LISTOPADA

PROGRAM I

- 9.40 „Ballada o Januszu” (4)
10.40 Domator
16.00 Program dnia — DT
16.05 Gazeta rolnicza
16.25 Dla dzieci: Tik-Tak
16.50 Kino Tik-Tak: „Cudowna podróż” (7)
17.15 Teleexpress
17.30 „Przygody prywatnego detektywa Kameriego” (5)
18.30 Klinika zdrowego człowieka
18.50 Dobranoc: „Przygody psa Fika”
19.00 10 minut
19.10 Prywatne szkoły — program publ.
19.30 Dziennik
20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 „Ballada o Januszu” (4) — serial TP
21.05 Konferencja prasowa rządu
21.30 Jakżeś ja się uspokoję — śpiewa Grażyna Alber
21.55 Sprawa dla reportera
22.35 Rozmowa prof. Mariana Stępnia
22.45 DT — komentarze
23.05 Język angielski (6)

PROGRAM II

- 16.55 Język angielski (6)
17.25 Program dnia
17.30 Kabul — szkice do portretu miasta
18.00 Wiadomości (L)
18.30 „Wiek niepewności” (7)
19.30 Studio sport
20.00 Non stop kolor — David Bowie
21.00 Powtórka z historii — Roman Dmowski (2)
21.30 Panorama dnia
21.45 Filmy Krzysztofa Zanussiiego — „Bilans kwartalny”
23.20 Komentarz dnia

środa

30 LISTOPADA

PROGRAM I

- 8.35 Domator
8.50 Domowe przedszkole
9.15 DT — wiadomości
9.25 „Kochałam was bardziej niż życie” — dramat wojenny prod. ZSRR
10.50 Domator
15.50 Program dnia, DT — wiadomości
15.55 Losowanie Express Lotka i Super Lotka
16.05 Bariery
16.25 Dla młodych widzów: „Scena na TDC” (L)
16.50 Dla dzieci: „Cojak” — teleturniej
17.15 Teleexpress
17.30 „Spojrzenia” — program publ.
18.00 „Z Polski rodem” — magazyn polonijny
18.20 „Dawniej niż wczoraj” — „Archiwum XX wieku”
18.50 Dobranoc — „Miś Uszatek”
19.00 10 minut
19.10 Gra o milion
19.30 Dziennik

- 20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 „Cwiek w głowie” — film fab. prod. CSRS
21.15 Klub międzynarodowy
21.43 Telewizyjny informator wydawniczy
22.00 I Telewizyjny Turniej Tańca Towarzystwa — tańce latynoamerykańskie
22.50 DT — komentarze
23.10 Język rosyjski (7)

PROGRAM II

- 16.55 Język rosyjski (7)
17.25 Program dnia
17.30 „Wiem wszystko” — teleturniej
18.00 Wiadomości (L)
18.30 „Polak w przyrodzie” — rep.
18.50 „Dziele jednej książki” — „Cmentarz Łyczakowski” — Interart '88 — rep.
19.30 „5 razy Jugosławia” — program dok.
20.00 Rewelacja roku: Ruggiero Leoncavallo — „Pajace” — filmowa wersja opery w reżyserii Franco Zeffirellego
21.30 Panorama dnia
21.45 „997” — kronika milicyjna (L)
22.45 Komentarz dnia

czwartek

PROGRAM I

- 8.35 Domator — rady na życie
8.50 Domowe przedszkole
9.15 DT — wiadomości
9.25 „Dempsey i Makepeace na tropie” (1) — „Szenrany interes”
10.25 Domator
16.20 Program dnia, DT — wiadomości
16.25 Dla młodych widzów: „Kwant”
17.15 Teleexpress
17.30 „Patrol” — wojskowy magazyn publ.
17.55 „C — jak carbon, czyli górnicze znaki zapytania” — program publ.
18.20 Sonda — „Kwestia minut”
18.50 Dobranoc — „Stupsi, czyli zadarty nosek”
19.00 10 minut
19.10 „Teraz” — tygodnik gospodarczy
19.30 Dziennik
20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 „Dempsey i Makepeace na tropie” (1) — „Szenrany interes” — serial kryminalny prod. ang.
21.10 Pegaz
22.00 „Czardasz z przeszkodami” — rep. z Węgier
22.30 „Szaleństwa Maxa” — film prod. franc.
22.45 DT — komentarze
23.05 Język francuski (7)

PROGRAM II

- 16.55 Język francuski (7)
17.25 Program dnia
17.30 Rodzice i dzieci
18.00 Wiadomości (L)
18.30 Prezentacje, prowokacje, pytania
19.00 „Muppet show, czyli rewia gwiazd” — Lola Falana
19.30 „Puls” — program medyczny
20.00 Sammy Davies — junior
21.00 Ekspres reporterów
21.30 Panorama dnia
21.45 Studio teatralne Dwójki — Tadeusz Różewicz „Odejście głodomorza”
23.05 Komentarz dnia

piątek

1 GRUDNIA

PROGRAM I

- 8.35 Domator
8.50 Domowe przedszkole
9.15 DT — wiadomości
9.25 DT — reforma gospodarcza
9.40 „Lot sokola” (3) — film prod. NRD
16.00 Program dnia — DT — wiadomości
16.05 Za kierownicą
16.25 Dla młodych widzów: „Rambo” — teleturniej
16.50 Dla dzieci: „Okienko Pan-kracego”
17.15 Teleexpress
17.30 „Śladami pieriestrojki” — rep.
18.00 „70-lecie odzyskania niepodległości” — „Po śniemci marszałka Piłsudskiego”
18.30 Dobranoc — „Sąsiedzi”
19.00 10 minut
19.10 Monitor rządowy
19.30 Dziennik
20.00 Jutro, pojutrze, za tydzień
20.05 „Spartakus” (1) — film prod. am.
21.40 „Czas” — magazyn publ.
22.15 „Aktorski slalom” — program o Andrzeju Zaorskim
22.45 DT — komentarze

PROGRAM II

- 16.55 Język angielski (37)
17.25 Program dnia
17.30 „Wzroczowa lista przebojów Marka Niedzwieckiego”
18.00 Wiadomości (L)
18.30 „Z wszystkich stron” — magazyn reporterów
19.00 Polska Kronika Filmowa
19.10 Program rozrywkowy
19.30 „Dookoła świata” — „Na Tasmanii”
20.00 „Śpiewajmy poezję” — olegistyczne spotkanie zamkowe
20.50 Antyczny świat prof. Krawczaka
21.30 Panorama dnia
21.45 „Cena przeżycia” — dramat psychologiczny prod. grecko-portugalsko-włoskiej
23.25 Komentarz dnia

NUMER JEDEN na liście najbogatszych ludzi świata (nie licząc głów koronowanych) Japończyk Yoshitaki Tsutsumi, którego majątek szacowany jest na 18-19 miliardów dolarów (on sam mówi że ma 34 miliardy), wyznał publicznie że sam naprawia sobie buty oraz że nie stać go na urlop. To druga można jeszcze zrozumieć, bo ktoś musi przecież doglądać 56 hoteli, 27 placów golfowych, klubu hokejowego, klubu koszykówki i wielu trudnych do policzenia nieruchomości, ale z tym pierwszym to drobna przesada. Gdyby skończył krezus byłby trochę bliżej nas, zapropowalibyśmy kwestę na parę sztybletów z Chelmska. Byłoby trochę śmiesznie.

WE WROCŁAWIU, w jednym z hoteli, walczyli zaleźli nielegalny punkt wymiany dewiz. Urządzili go prawie po europejsku: były nawet tabele kursów i napisy w języku angielskim, zatem nie dziwnego, że kantor był chętnie odwiedzany przez gości, zwłaszcza że oficjalny punkt skupu dewiz był już nieczynny. Urzędowa propaganda przedsiębiorczości dała więc wyniki, szkoda jedynie, że na słowach się kończy. A dolary przeciekają nam przez palce jak woda...

SMAKOWICIE obdarowany został Szwajcar Werner Guenther za zdobycie na olimpiadzie brązowego medalu w pchnięciu kulą. Dostał mianowicie bon towarowy wartości 1.000 franków, z jednoczesnym zastrzeżeniem, że na towar można go wymienić wyłącznie w sklepach z mięsem i wędlinami. Przy okazji dowiedzieliśmy się, że tam też mają coś w rodzaju kartek!

ROZNE RÓŻNI MARZENIA, ale to wydaje nam się dosyć oryginalne. Pisze o nim „Express Poznański”. Pan Jacek, 28-letni kawaler, na pytanie czego oczekuje od kandydatki na żonę, odpowiedział z rozbrajającą szczerością: „Stalego zameldowania w jednym z krajów zachodniej Europy”.

POMNIK WATROBY — jedyny dotychczas na świecie — odsłonięto w hiszpańskim mieście Balon. Burmistrz, który jest jednocześnie lekarzem, powiedział że w taki sposób orzanie się uczyć organ ludzki, który się nie skarży, choć tak niemiłosiernie jest niszczone przez alkohol i fuszeczki.

JEDEN PAN W KRAKOWIE ukrył w kanale wentylacyjnym 30 banknotów 100-dolarowych i oczywiście nie wspomina o tym żonie, gdyż wie że dla kobiety to zbyt duża pokusa. Nie spodziewanie przyszedł kominiarz i gdy doszło do „próby ognia” — trzy tysiące dolarów uleciało z dymem. A może jednak lepiej było kupić polowicy jakiś drobiazdek?...

50 TYS. WROZEK zarejestrowanych jest we francuskich urzędach podatkowych. W ciągu roku korzysta z ich porad ok. 10 mln osób. Wroźka zarabia miesięcznie ok. 30 tys. franków.

Figur na figur — zgłaszając 1 trefl, W — 1 kier. N — pas. E — pas. S — kontra znowu dwa pasy. E — rekontra (tzw. SOS), a potem S zaliczywał 1 bez atu, a jego partner dopchnął do trzech b.a.

Wielką piatką pik spod damy i lewe bierze wale. W drugiej lewej Kapayannidis zagrywa dama trefla, która bierze lewą. Teraz następuje odważne zagranie czwórka karo do... osemki w zakrytej ręce. Przeciwnik E, malujący w karach dame, przypuszczając że S nie powinien mieć asa — kładzie dame karo i bierze lewą. Z pewnością byłby bardzo z siebie dumny, choć tak naprawdę to został przez rozgrywającego oszukany.

Odwrot w piką Grek bije asem i gra blofka karo do króla, wale i blofki. Tym razem spada as

Z pozycji S zaczął on licytację

ta i blofki. Tym razem spada as

książka upominkiem dla wszystkich

POZIOMO: 1. Krawędź, brzeg 3. Transzele 6. Błyszczący 10. Zmiana sie zbija często u naszych kobiet 11. Miasto w woj. sieradzkim 13. Mocny napój alkoholowy 14. Kolarz naszej reprezentacji 15. Sala wykładowa wyższej uczelni 16. Ustojny, fusz 18. Pchła 22. Metal ciężki (bierwiastek chemiczny) 23. Suszona trawa 24. Państwo z Pekinem 25. Aleja spacerowa w miastach włoskich 26. Rodzaj koca 28. Jeden z dwóch zmysłów 34. Wynik dodawania 36. Rząd z promady koraliców 37. Nieprzylacieł 39. Był czczony w starożytności 40. Była kłody opiekunka dzieci 41. Monarcha z talli kart 42. Najwyższy styl pływania 43. Waga opakowania towaru.

PIKOWO: 1. Płynięcie i także gra 2. Seisk 4. Czar, uroda 5. W mitologii słowiańskiej bóg burzy i piorunów 6. Duża ilość czegoś 7. Imię łipowców solenizantki 8. Imię rosyjskiej (żeńskie) 9. Duży polny kamień 10. Bóg wojny i dzikiej i okrutnej 12. Uwielbienie 17. Tempo umiarkowane w muzyce 19. Ubiór górnika lub kolejarza 20. Okazywał budynek 21. Powieść H. Sienkiewicza 27. Podobała do zryfów 29. Stan poświaty 30. Dobry smak 31. Orszak 32. Aureliusz 33. Około 34. Elegancja 35. Wzwanie do czynu 37. Zaraz 38. Materiał oszronkowy.

o rac. J. KALUŻKA

Do rozlosowania: 5 nagród książkowych ufundowanych przez Księgarnię „Współczesna” w Łodzi.

kogoś dawno nie widzanego sprawi Ci przyjemność. Postępuj delikatnie. Wodnikiem jest zbyt wrażliwy.

RYBY (21.02 — 20.03). W tym tygodniu znajdzie się okazja, aby zaznaczyć swą przydatność. W domu sprzyjająca atmosfera która pozwoli Ci odzyskać równowagę i spokojnie myśleć o przyszłości.

BARAN (21.03 — 20.04). — Jeśli dobrze się rozważysz to zauważysz, iż „pieniądze leżą na ulicy”. Masz szansę. A tak w ogóle to w tym tygodniu rysują się przed Tobą bardzo dobre perspektywy.

BYK (21.04 — 21.05). — Nadeszła pora, abyś wreszcie okazał na co Ci stać. Musisz sobie narzucić rygor wytrwałości pracy oraz rozrządu. Nie ulegaj pokusom. Najgorsze już poza Tobą.

BLIŹNIĘTA (22.05 — 21.06). — Sukcesy, zwłaszcza wynikające z kontaktów z innymi ludźmi. Wykorzystaj ten fakt, zwłaszcza że ry suje się szansa dużego przedsięwzięcia korzystnego materialnie. Nie zapomnij o bliższej osobie.

WODNIK (21.01 — 20.02). — Przed Tobą rosnąca ilość zadań i obowiązków. Drobnym prezent od

zapoziwada się dłuższy wypoczynek. W domu sympatycznie, w pracy niestety, mniej. Pamiętaj, czy nie warto wycofać się z pewnej sprawy.

LEW (23.07 — 22.08). — Nie denerwuj się. Rozwiązanie znajduje się w zasięgu ręki. Nie warto się jednak śpieszyć bo czas przyniesie jakieś nowe okoliczności i zmieni wagę problemu.

PANNA (23.08 — 22.09). — W tym tygodniu więcej uwagi poświęć sprawom dobowym i rodzinnym. Niektóre zawiłości pokonasz w serdecznej rozmowie, z bliskimi. Możesz się spodziewać gości. Będzie sympatycznie, choć ich obawy nadwerzę trochę Twoja kieszeń.

WAGA (23.09 — 23.10). — Porzuć improwizację. Mobilizując całą energię możesz osiągnąć zupełnie nieźle wyniki. Spokój się z kimś komu obiecałeś swą pomoc i zaciągniesz dług wdzięczności.

SKORPION (24.10 — 23.11). — Działania na krótko metr nie dadzą. Musisz opracować dalekosiężny plan i przystąpić do jego konsekwentnej realizacji. Nie dążyć do celu, lecz możliwości pozwól Ci osiągnąć oczekiwane rezultaty.

zakończył w tym kolorze wyrabiał się dwie lewy. Obronca zagrywał w pik po raz trzeci. Lewe bierze król, po czym rozgrywający ściga dwa karo i wychodzi małym kierem spod asa. Dame kier bije króla, odródl małym kierem, którego Grek bije siódmką i znowu zagrywa w małego kiera oddając lewe. Teraz już jednak obrońcy muszą się poddać bo i w kiero i w trefle trzeba grać do widel. Swoja gra!

Dodałmy, że na drugim stole na linii N-S grano 4 kier z kontra i była wpadka bez dwóch.

Wyniki z 16dziesiąt rozgrywek: w turnieju Recursy wygrała para A. Pytel — M. Samujło, a w „Telexie” najlepszy był W. Frukecz i L. Rałbiera.

W niedzielę, 27 listopada, o godz. 10 w Odlewni Żeliwa w Koluzykach miejscowy KKS organizuje ogólnie dostępne (dla zrzeszonych i nie zrzeszonych) turniej par w brydżu sportowym. Społeczeństwo ma min. gracie z Łodzi i całego makroregionu. Dla najlepszych przewidziano buchary i atrakcyjne nagrody rzeczowe.

KRÓL KIER

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. Krawędź, brzeg 3. Transzele 6. Błyszczący 10. Zmiana sie zbija często u naszych kobiet 11. Miasto w woj. sieradzkim 13. Mocny napój alkoholowy 14. Kolarz naszej reprezentacji 15. Sala wykładowa wyższej uczelni 16. Ustojny, fusz 18. Pchła 22. Metal ciężki (bierwiastek chemiczny) 23. Suszona trawa 24. Państwo z Pekinem 25. Aleja spacerowa w miastach włoskich 26. Rodzaj koca 28. Jeden z dwóch zmysłów 34. Wynik dodawania 36. Rząd z promady koraliców 37. Nieprzylacieł 39. Był czczony w starożytności 40. Była kłody opiekunka dzieci 41. Monarcha z talli kart 42. Najwyższy styl pływania 43. Waga opakowania towaru.

PIKOWO: 1. Płynięcie i także gra 2. Seisk 4. Czar, uroda 5. W mitologii słowiańskiej bóg burzy i piorunów 6. Duża ilość czegoś 7. Imię łipowców solenizantki 8. Imię rosyjskiej (żeńskie) 9. Duży polny kamień 10. Bóg wojny i dzikiej i okrutnej 12. Uwielbienie 17. Tempo umiarkowane w muzyce 19. Ubiór górnika lub kolejarza 20. Okazywał budynek 21. Powieść H. Sienkiewicza 27. Podobała do zryfów 29. Stan poświaty 30. Dobry smak 31. Orszak 32. Aureliusz 33. Około 34. Elegancja 35. Wzwanie do czynu 37. Zaraz 38. Materiał oszronkowy.

o rac. J. KALUŻKA

Do rozlosowania: 5 nagród książkowych ufundowanych przez Księgarnię „Współczesna” w Łodzi.

STRZELEC (23.11 — 21.12). — Najbliższy tydzień wyla Ci się szary i monotony, niemniej będzie on obfitował w wiele zdarzeń. Może nie dotyczących Ciebie bezpośrednio, ale mających wpływ na dalszy bieg Twoich spraw osobistych. Wiadomość z daleka na pewno Cię bardzo ucieszy.

KOZIORÓŻEC (22.12 — 20.01). — Za dużo emocjonujesz się nawet błaahymi sprawami. A to nie pomaga w pokonywaniu trudności. Od tego jako obierz metodę działania zależy powodzenie wszelkich poczynan.

WODNIK (21.01 — 20.02). — Przed Tobą rosnąca ilość zadań i obowiązków. Drobnym prezent od

zapoziwada się dłuższy wypoczynek. W domu sympatycznie, w pracy niestety, mniej. Pamiętaj, czy nie warto wycofać się z pewnej sprawy.

LEW (23.07 — 22.08). — Nie denerwuj się. Rozwiązanie znajduje się w zasięgu ręki. Nie warto się jednak śpieszyć bo czas przyniesie jakieś nowe okoliczności i zmieni wagę problemu.

PANNA (23.08 — 22.09). — W tym tygodniu więcej uwagi poświęć sprawom dobowym i rodzinnym. Niektóre zawiłości pokonasz w serdecznej rozmowie, z bliskimi. Możesz się spodziewać gości. Będzie sympatycznie, choć ich obawy nadwerzę trochę Twoja kieszeń.

WAGA (23.09 — 23.10). — Porzuć improwizację. Mobilizując całą energię możesz osiągnąć zupełnie nieźle wyniki. Spokój się z kimś komu obiecałeś swą pomoc i zaciągniesz dług wdzięczności.

SKORPION (24.10 — 23.11). — Działania na krótko metr nie dadzą. Musisz opracować dalekosiężny plan i przystąpić do jego konsekwentnej realizacji. Nie dążyć do celu, lecz możliwości pozwól Ci osiągnąć oczekiwane rezultaty.

kogoś dawno nie widzanego sprawi Ci przyjemność. Postępuj delikatnie. Wodnikiem jest zbyt wrażliwy.

RYBY (21.02 — 20.03). W tym tygodniu znajdzie się okazja, aby zaznaczyć swą przydatność. W domu sprzyjająca atmosfera która pozwoli Ci odzyskać równowagę i spokojnie myśleć o przyszłości.

BARAN (21.03 — 20.04). — Jeśli dobrze się rozważysz to zauważysz, iż „pieniądze leżą na ulicy”. Masz szansę. A tak w ogóle to w tym tygodniu rysują się przed Tobą bardzo dobre perspektywy.

BYK (21.04 — 21.05). — Nadeszła pora, abyś wreszcie okazał na co Ci stać. Musisz sobie narzucić rygor wytrwałości pracy oraz rozrządu. Nie ulegaj pokusom. Najgorsze już poza Tobą.

BLIŹNIĘTA (22.05 — 21.06). — Sukcesy, zwłaszcza wynikające z kontaktów z innymi ludźmi. Wykorzystaj ten fakt, zwłaszcza że ry suje się szansa dużego przedsięwzięcia korzystnego materialnie. Nie zapomnij o bliższej osobie.

WODNIK (21.01 — 20.02). — Przed Tobą rosnąca ilość zadań i obowiązków. Drobnym prezent od